JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. **Woensdag 15 Junij.** **N°. 47.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **dertig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, *den* 11den *Junij* 1853. (No. 1.)

(Staatsblad No. 48.)

Gelezen, enz.

De raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge op het besluit van 21 Augustus 1850 no. 19 (staatsblad no. 25,) te bepalen:

dat van af 1 Julij 1853 en voor de *drie* eerstvolgende jaren, de contributien aan de schutterlijke kassen op *Java* zullen blijven op den voet, zoo als deze zijn vastgesteld bij de besluiten, vermeld in staatsblad 1844 no. 26 en 1842 no. 41.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

BUITENZORG, den 12den Junij 1853. (N 1)

(*Staatsblad* N. 49.)

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 26 Januarij 1853 litt. A en B no. 14/66, toezendende afschrift van 's Konings besluit van 17 Januarij 1853 no. 58, welks dispositief luidt als volgt:

»Wanneer koloniale ambtenaren, met verlof in *Nederland* worden verkozen tot lid van de Staten Generaal, zal aan hen, gedurende den tijd welken zij als zoodanig kunnen zitting nemen, worden verleend een verlof uit 's lands dienst, buiten bezwaar der koloniale fondsen; met dien verstande evenwel, dat wanneer zoodanig koloniaal ambtenaar in het genot van verlofstractement mogt zijn, met de uitbetaling daarvan zal worden voortgegaan tot de expiratie van het tijdvak, waarover dat verlofstraktement hem reeds verzekerd was.»

Is goedgevonden en verstaan:

Van het voorenstaande aanteekening te houden, en bij afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 4 Februarij 1853, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, *H. A. F. d'Osij*, tot verder herstel van gezondheid, eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van *zes* maanden verleend.

Benoemingen.

Civiel Departement.

OVERGEPLAATST:

De resident *A. L. Andriesse*, van de residentie Menado naar de residentie Banda.

BENOEMD:

Tot resident van Menado, *A. J. F. Jansen*, laatst referendaris ter algemeene secretarie, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, thans op non-activiteit.

Tot predikant bij de protestantsche gemeente te Soerakarta *H. H. Schiff*, thans tijdelijk belast met de dienst bij die te Rembang en Japara.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar *J. R. Lange*, laatstelijk secretaris en vendumeester der residentie Rembang.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de kommies bij den algemeenen ontvanger te Samarang *H. N. van Ingen*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen boekbinder bij de directie der producten en civiele magazijnen *P. N.* (ten regte *A. H.*) *Jacobs*.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Directeur der Middelen en Domeinen

ZIJN BENOEMD:

Tot kommiezen-ontvangers der inkomende en uitgaande regten:

te Sampang (Madura), *F. J. C. Lau*, kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Tjandie.

te Tjandie (Pamakassan), *P. Groenewout*, onder-kommies bij de recherche te Samarang.

Tot onder-kommies bij de recherche te Samarang, *G. F. Janitz*, opziener bij de recherche te Torbaya.

Tot opziener bij de recherche te Tawang Trassie (Samarang), *W. F. van Spankeren*, gewezen kweekeling van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam.

Tot boomwachter te Kalie Anjer, *J. H. E. Waldschmidt*, gewezen klerk op het residentiebureau te Pasoeroean.

IS VERPAATST:

De opziener bij de recherche te Tawang Trassie (Samarang), *J. G. Sluijter*, in dezelfde betrekking naar Torbaya.

GOEDGEKEURD:

Dat door den landraad te Samarang, buiten bezwaar van den lande, tot buitengewoon substituut-griffier bij den raad is benoemd *J. W. Stammler*, ambtenaar ter beschikking van den resident van Samarang.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail gedurende het Jaar 1853.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat het vertrek der stoomschepen, bestemd voor den overvoer der brievenmalen van Batavia via Muntok en Riouw, naar Singapore, gedurende 1853, zal plaats hebben als:

In de maand	Junij	op	26	van die maand.
» » »	Julij	» 10	» 26	» »
» » »	Augustus	» 9	» 24	» »
» » »	September	» 8	» 25	» »
» » »	October	» 10	» 26	» »
» » »	November	» 9	» 26	» »
» » »	December	» 11	» 27	» »

terwijl die schepen de terugreis van Singapore zullen aannemen binnen 24 uren na de aankomst aldaar van het van Ceylon verwacht wordend pakketschip der Peninsular and Oriental Steam Navigation Company, zonder de aankomst af te wachten van het stoomschip van Hongkong.

De brievenpakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden:

a. voor zoo veel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indie, China, enz., daags vóór het vertrek der stoomschepen naar Singapore, 's namiddags ten 1 ure.

b. voor zoo veel aangaat de brieven voor Banka, Palembang en Riouw, twee dagen voor dat vertrek, op denzelfden tijd.

BATAVIA, 22 *April* 1853.
De Directeur voornoemd,
DE VEER.

Veiling van Japansch Koper en Kamfer.

De Directeur der Producten en Civiele magazijnen maakt bekend, dat op Maandag 27 Junij aanstaande, door den resident van Batavia in het openbaar zal worden verkocht, de van Japan in December 1852 aangebragte hoeveelheid van p. m. 5842 picols Japansch koper en 260 dubbele balies kamfer, wegende bruto 52128 amst. ponden, — het koper bij kavelingen van *een honderd pikols* en de kamfer bij kavelingen van eene balie.

De Directeur der Producten en Civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident van Batavia op Vrijdag 17 Junij aanstaande, des morgens ten 10 ure, voor de kleeding- en arakpakhuizen alhier eene publieke veiling zal worden gehouden van 50 keizerlijke kabaijen, 36 gewone kabaijen en 74⁴/₄ amst. ponden zijden watten in de maand December jl. van Japan aangebragt.

Leverantie van Rijst en Olie voor Banka.

De Directeur de Producten en Civiele magazijnen maakt bekend, dat op Dingsdag 12 Julij 1853, des morgens ten 10 ure, ten zijnen bureele eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van rijst en olie in de onderscheidene districten van het eiland Banka, benoodigd van 1 October 1853 tot ult. September 1854, waarvan de hoeveelheid worden geraamd op 96640 pikols rijst, en 38000 kannen olie.

Vendutien.

Op Donderdag 16 Junij, voor het pakhuis van *Busing, Schröder en Co.*, door *Vaupel en Co.*, van diverse negotiegoederen.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, van eene partij provisien, galanterie voorwerpen, parfumerien, modeartikelen, manufacturen, enz. en

Tot sluiting eener rekening, van twee piano's, staartstukken, van Erard en van Collard, daags te voren te bezigtigen.

En

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce en Co.*, van jattiehoutwerken, van diverse dimensien,

Op Vrijdag 17 Junij, voor het commissiehuis van *gebr. Reselje en Co.* van engelsch aardewerk, kramerijen, ijzerwaren, enz.

En

Tegen 4 pCt, vendusalaris, van beschadigde lijnwaden, enz.

Op Zaturdag 18 Junij, des morgens ten 10 ure, in het locaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Op Maandag 20 Junij, uithoofde van vertrek, ten huize van den heer *J. H. Vemer*, op het Koningsplein, door *gebr. Reselje en Co.*, van een netten en welgeconserveerden inboedel, goed loopende paarden, rijtuigen, enz.

Op Dingsdag 21 Junij, voor 's lands equipagewerf van eenige onbekwame scheepsgoederen.

op Woensdag 22 Junij, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren en Co.*, van dranken, provisien, basculé met gewigten, modewaren, chinesche ledikanten, eene prauw tjongplong met zeilen, masten, touwwerk en verdere inventaris.

VENDUTIE TE MEESTER-CORNELIS.

Op Maandag en Dingsdag 27 en 28 Junij, voor het woonhuis van den heer *Chun*, te Bidara-Tjina. Zie advertentie No. 416.

Nagelaten Boedels.

De boedelkamer te Samarang noodigt bij advertentie van 7 Junij de debiteuren en krediteuren in de boedels van wijlen de chinezen *Liem Tian en Ho-Gan*, den bengalees *Aladinkan*, den arabier *Sarif Osmar bin Asgil Almenoor Assegaff*, en de moorsche vrouw *Habiba Binti sech Mohamat*, huisvrouw van *Idris bin Mohamat Doesin*, uit om binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen ter secretarie dier kamer.

Vertrekkende Personen.

Van der Meer Mohr.
F. O. G. Berg.
Th. Cars Cs.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 6 Junij tot en met den 13 Junij 1853.

HOTEL DER NEDERLANDEN. W. Veeneman, van Samarang. — jhr. E. de Gijselaar, van de reede. — J. Kramp, van idem. — Verbrug, van idem. — M. Worbeck graaf van Wassenaar, van Nederland. — A. F. van der Ven, van idem. — jhr. W. H. F. H. van Reders, van idem. — J. Esinck, van idem. — Th. Hagen, van Port-Philip. — Jhr. T. O. G. Berg, van Batavia. — A. Leeflang, van Schiedam.

MARINE HOTEL. M. van Rijn van Alkemade, van Nederland. — Th. Schut, van Passoeroean. — J. Muller, van Rotterdam. — W. Landzaat, van idem. — D. Keus, van idem. — Van Epen en familie, van idem. — J. Schneider en familie, van Passoeroean. — A. Vent en echtgenoot van Port-Adelaide. — P. K. van Straten van Passoeroean. — C. B. Brandligt, van Sydney.

ROTTERDAMSCH HOTEL. M. L. J. van Asperen, van de reede. — Newbolt, van Samarang. — mr. J. H. Coster, van idem. — R. H. Tiedeman, van de reede. — R. J. L. K. van der Heijden, van idem. — R. Battado, van Batavia. — John Tairbaim, van idem. — T. van Pestel, van de reede. — W. Stewart, van London.

HOTEL WILLEM II. J. C. Baud, van Batavia. Scheepers en echtgenoot, van Onrust.

BATAVIA.

Heden morgen is Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal met Mevrouw *Duymaer van Twist*, en hoogstdeszelfs gevolg alhier aangekomen.

DE PAREL DER VALLEI. (*vervolg*)

Dit zeggende wilde zij hare handen aan 't gezigt brengen.

— Houdt hare armen vast! — beval de geneesheer aan, die met smart de oogen van haar afwendden. MARGARETHA vergiste zich niet in de oorzaak van deze beweging.

— Ik zeide het wel! — riep zij uit met een hartverscheurenden zucht — Hoe is het mogelijk dat hij mij nog beminnen zou. als men schuw is mij aan te zien?

Negen dagen lang kwam de heelmeester dagelijks de wonden verbinden, en zij genazen. Aanvankelijk was de zieke steeds in eene koortsachtige spanning, maar van lieverlede werd zij kalmer, en sprak niet meer over haar ongeluk. Eindelijk herstelde zij geheel. Nu kwam er nogmaals een brief gelijk de vorige, waarin de dag werd gemeld op welken JUAN zoude aankomen. Op den weleer gewenschten, nu door haar gevreesden dag stond zij vroegtijdig op, verzekerde dat zij zich wel gevoelde, en dat eene wandeling haar goed zoude doen. Zij bood aan haar te vergezellen.

— o Ik dank u — sprak zij — ik voel mij sterk. Maar GEERTRUIDA zal met mij gaan! en zich tot haar keerende, vervolgde zij — Kom, lieve moeder! Laat wij ons boschje eens bezoeken. Het is zoo lang geleden dat ik het niet heb gezien. Ik verbeeld mij dat het mij geluk zal aanbrengen.

Zij ging, met de eene hand op den arm der oude vrouw leunende, en met de andere een klein pakje dragende, waarvan ik het doel niet begrijpen kon.

— Wat hebt gij daar, MARGARETHA? — vroeg de oude.

— Gij zult dat weten, lieve moeder! als wij in het boschje zijn. — was het antwoord.

Zoo gingen zij langzaam voort; want de heldhaftige lijderesse was nog zwak. Op de plaats gekomen knielde zij neder, en deed een vurig gebed, en sprak toen:

— Vergeef 't mij, moeder dat ik u bedrogen heb!... Zegen uwe dochter. Gij zult mij niet meer zien.

— Wat zegt gij, MARGARETHA?

— De waarheid: ik vertrek. Hier moest ik hem afwachten; maar hier wil ik hem *vaarwel* zeggen. Breng hem mijn laatsten groet over, moeder! en zeg hem dat het alleen mijne liefde is, die mij hem doet ontvlugten.

— Waar wilt gij heengaan?

— Ik weet het niet; waarheen God mij geleiden zal.

— Maar gij hebt niets.

— In dezen doek heb ik eenige kleederen. 't Zal genoeg zijn voor den tijd dien ik nog te leven heb. wanneer de Voorzienigheid mij verhoort.

— En verlaat ge dan ook mij, ongelukkig, door mij ongelukkig kind!?

— Lieve moeder!.. Uw zoon zal bij u zijn! Mij hebt gij niet meer noodig!

— Maar JUAN komt, en zal u niet vinden!

— Als JUAN mij wederzag zou hij mij dan herkennen? En indien hij mij herkende, zou hij dan geen afschrik van mij hebben!?

— Afschrik van u, edele ziel! Van u, die 't verlies uwer schoonheid alleen hebt te wijten aan uwen moed en aan de overmaat van uwe liefde! Van u, die, toen de stoutsten terug deinsden, u in de vlammen hebt geworpen om zijne moeder te redden! JUAN heeft een edel, standvastig gemoed, MARGARETHA! Uw ongeval-zelf is een regt te meer op zijne liefde.

— o Ja, ik weet het — sprak MARGARETHA — JUAN heeft een edel hart. In het eerst zal hij mij nog uit mededoogen beminnen, of ten minsten dat voorwenden... dan zal zijn tegenzin, door elks afkeer, worden opgewekt. — Mij zal hij niet ongelukkig maken, maar hijzelf zal ongelukkig zijn. en ik zal in zijn hart lezen, en toch met hem ongelukkig worden! Neen. moeder! voor mij alleen zij de smart! Ik zal minder lijden, wanneer ik alleen lijde... Vaarwel!

Zij deed een stap vooruit, maar stond bevend stil, op het welbekende blaffen van een hond, en die hond drong door de struiken.

— Dat is CESAR! — riep GEERTRUIDA, van vreugde opspringende — en waar is uw meester?

— Hier! — antwoordde eene ontroerde stem.

De man die zoo sprak was een soldaat in reisgewaad.

— Men verhaalt dat alhier particuliere berigten uit 's Gravenhage met de laatste landmail zouden zijn aangebragt, waarin gemeld wordt, dat de koning, de bereids door Z. M. gesloten kamers geheel ontbonden en wijders een beroep op de Natie gedaan zou hebben.

Met algemeen verlangen wordt er naar de aanstaande landmail uitgezien, in de hoop daarmede nadere tijdingen te zullen ontvangen.

— Eenige dagen geleden kwam de Inlander *Moedjahip*, wonende te Kampong Makassar in de Ooster Ommelanden van Batavia, des nachts ten 12 ure uit de stad, alwaar hij vruchten had verkocht, te huis. De omheining zijner woning ingetreden, bemerkte hij dat twee personen bezig waren met inbreken. Hij riep hen toe en dadelijk sprongen zij op hem aan, hem vastgrijpende, terwijl nu nog een derde te voorschijn kwam, die *Moedjahip* met een golokh, vier houwen toebragt, waarna zij op zijn hulpgeschreeuw dadelijk de vlugt namen. Hunne namen waren echter den gewonde bekend en de daders zijn alle drie thans in handen der politie.

Moedjahip, wiens wonden niet zeer gevaarlijk waren, is dadelijk naar het stads verband overgebragt.

— In den *Java-Bode* van den 8sten dezer No. 45 vermeldden wij als eene bijzonderheid, het alhier plaats gehad hebbende onstuimige weder op den 6den te voren. Sedert is de weersgesteldheid zeer veranderlijk en gedurig waaijen er hevige W. en N. W. winden, vergezeld van zware regen, die soms uren lang aanhoudt. De donder laat zich echter slechts in de verte hooren en kan niet als zwaar beschouwd worden.

Wij hopen dat deze in de Oostmousson zoo ongewone weersgesteldheid, geen nadeeligen invloed op de gezondheid der bevolking of op hare landbouwwerkzaamheden moge uitoefenen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Ten vervolge der opgaven, voorkomende in ons nommer van 18 Mei 1853 (Zie hier over den *Java-Bode* van dien dag No. 39), betrekkelijk de geïnde gelden ten behoeve der noodlijdenden te *Banda*, kunnen wij mededeelen, dat sedert dien tijd, uit de natenoemen residentien zijn ontvangen, de stortingsbewijzen van de daarnevens vermelde sommen, als van

Sumatra's Westkust	*f* 390:110
Celebes en onderhoorigheden	» 194:60
Ternate	» 83:—
Kedirie	» 241:—
Banjoewangie	» 54:—
Tjiandjor	» 123:20
Bagelen	» 552:—
Japara	» 56:—
Djokjokarta	» 25:—
Samarang	» 3981:—
Benkoelen	» 26:—
Soerabaija	» 1044.88
Palembang	» 360:10
Soerakarta	» 500:—
Wester afdeeling van Borneo	» 44:—
Madioen	» 15:—
Banka	» 277:—
Buitenzorg	» 1250:60
Batavia	» 1638:—
Totaal.	*f* 10855:108

Dit bedrag is bereids ter beschikking van den resident van *Banda* gesteld.

NEDERLAND.

De afdeelingen Waterstaat en Publieke Werken, alsmede die voor de Nationale Nijverheid, thans behoorende tot hel Departement van Binnenlandsche Zaken, zullen van dat Ministerie gescheiden en een nieuw Departement voor die zaken gecreëerd worden. Aan het hoofd van het nieuwe departement zou worden geplaatst de heer *L. J. A. van der Kun*, inspecteur van den waterstaat, thans belast met de algemeene dienst.

— *Maastricht*, 19 April. De HH. majoor *Neeteson*, kapitein *van der Mey*, 1ste luitenants *Weytlandt*, *Oudendijk Pietersen*, *van Tuinen* en *van Bell*, mitsgaders de 1ste luit. kwartiermeester *van Harrevelt*, allen vroeger deel gemaakt hebbende van het voormalig flankeur bataillon van de 9de afdeeling infanterie, hebben gisteren aan den benoemden majoor van *Pommeren*, als bewijs van achting, een aantal kostbare kandelaars, vergezeld van eenen toepasselijken brief toegezonden.

— Op den middag van den 20sten April is te Medemblik een vonnis uitgesproken van den krijgsraad van Noord-Holland, waarbij *Petrus van der Plank*, soldaat bij het aldaar in bezetting leggende algemeen depôt van discipline, wegens verregaande insubordinatie, is veroordeeld tot de straf des doods met den kogel, doch van welke straf Z. M. de koning, op verzoek van den veroordeelde, gratie heeft verleend, met verandering van dezelve in eene twaalfjarige kruiwagenstraf mitsgaders vervallen verklaring van den militairen stand. Na dat het vonnis en het besluit betreffende de gratie, door den auditeur-militair, vergezeld door officieren-commissarissen van den krijgsraad van N.-Holland, waren voorgelezen, zijn de gezamenlijke manschappen van het algemeen depôt door den kommanderenden officier van hetzelve, den luitenant-kolonel *F. G. Pfeiffer*, op eene zeer krachtige en indrukwekkende wijze toegesproken en tot hunnen pligt aangemaand en is door dien hoofd-officier eene dagorder voorgelezen, waarin, oplast van Z. M. den koning, ter kennis dier manschappen is gebragt, dat in het vervolg geene gratie meer zal worden verleend bij insubordinatie; — dat de te dier zake veroordeelden zich te vergeefs tot Z. M. zouden wenden. — Daarna heeft de luit.-kol. *Pfeiffer*, voor het front der parade, den penning voor 12jarige getrouwe dienst uitgereikt aan een fourier en een korporaal en de daarmede versierde krijgslieden in eene hartelijke toespraak geluk gewenscht met de hun te beurt gevallen onderscheiding.

— Te Zuidlaren is een voormallig bakker teruggekomen uit Amerika, werwaarts hij voor 5 jaren gegaan was; hij brengt gunstige berigten mede en heeft ook plan, om derwaarts terug te keeren, met zijne dochter die hij hier achtergelaten had.

Harderwijk, 22 April. Gisteren had in de buurtschap Hierder, nabij deze stad, een droevig ongeluk plaats. Zekere *H. S. L.*, landbouwer, was met een kar met mest naar het land rijdende, toen het paard voor een passerenden hondenwagen schrikte en op zijde sprong. De landman van de kar springende, om het paard bij den toom te grijpen, had het ongeluk te vallen, waardoor het paard hem op de borst trapte, met dat ongelukkig gevolg, dat hij eenige oogenblikken daarna overleed. Geneeskundige hulp, dadelijk ingeroepen, bleek vergeefs te zijn.

Arnhem, Maart. 22 Heden stonden alhier voor de correctionele regtbank te regt *A. Schuurman*, *postiljon*, en *J. van der Steeg*, conducteur der diligence-onderneming, rijdende tusschen Utrecht en Zwolle, langs den staatweg der Zuiderzee, beschuldigd van door onvoorzigtigheid en niet-naleving der bestaande reglementen, den dood van *W. Brouwer*, karreman te Elburg, te hebben veroorzaakt. Uit de instructie der zaak is gebleken, dat in den avond van 2 Febr., bij duister weder, gezegde diligence, met slechts een lantaarn aan de regterzijde voorzien, even buiten Elburg den overledene, welke met drie kinderen op zijne kar reed, was ontmoet; dat de kar van Brouwer tot op den berm van den straatweg had uitgehaald, doch dat de postiljon der zwaar beladene diligence de kar, door gemis van licht aan de linkerzijde, niet had ontwaard; dat de diligence met zooveel geweld tegen de kar is aangereden, dat deze schuins op den berm van den straatweg is komen te staan, Brouwer daaruit is gevallen. en onder het nedergestorte paard geraakt is. Dat Brouwer met behulp van den conducteur en andere personen, weder opgerigt, dadelijk over hevige pijnen in de regterzijde klaagde. Dat hij met de kar naar huis vervoerd zijnde, zijn toestand zoodanig is verergerd, dat dadelijk geneeskundige hulp is ingeroepen, en Brouwer reeds ten half elf ure (het ongeluk greep ten zeven ure plaats), is overleden. Uit de lijkschouwing is gebleken, dat hij aan hevige inwendige verbloeding is overleden, veroorzaakt door geheele verkneuzing der nieren en de verwonding, dus *per se*, doodelijk was.

De regtbank heeft, nadat de verdediging voor den tweeden besch. *J. van der Steeg*, door mr. *E. Scheidius*, was voorgedragen, de beide bsch. schuldig verklaard aan manslag door onachtzaamheid en niet naleving der bestaande reglementen, en hen ter dier zake veroordeeld ieder tot eene correctioneele gevangenisstraf van vier maanden, en twee geldboeten, eene van *f* 15 en eene van *f* 10.

Naar men verneemt, is de wed. Brouwer voornemens tegen de onderneming eene burgerlijke vordering tot schadevergoeding in te stellen.

ENGELAND.

De *Times* zegt, dat weldra nieuwe schikkingen zullen worden gemaakt, betreffende de ontzagchelijke hoeveelheid publieke sommen, welke de spaarkassen bezitten. De gezamenlijke waarde daarvan klimt volgens een kortelings verschenen officieel verslag tot £ 33¼ millioen. De geldbezitters, welke immer hun geld vorderen, indien de koersen laag, en het inbrengen, zoodra zij gestegen zijn, noodzaken het gouvernement steeds het verlies te koopen en te verkoopen. Men beschouwt het tegenwoordige oogenblik als zeer geschikt, om eene vermindering te brengen in den toegestanen interest, of eenigen anderen maatregel te nemen.

Londen, 11 April. Het is algemeen bekend, dat de beroemde schrijfster van *de Hut van oom Tom*, den 30 der vorige maand te Boston zou inschepen om zich naar Engeland te begeven. In weerwil van den nog niet zeer gunstigen staat harer gezondheid heeft mevrouw *Harriet Beecher Stowe* wel aan het verzoek der veelvuldige vrienden willen voldoen, die zij, door haar onovertre[illegible] felijk pleidooi tegen de slavernij, zich door gansch Gro[illegible] Brittanje verworven heeft. Zondag laatstleden is zij m[illegible] haren echtgenoot te Liverpool aangekomen, hebbende [illegible] reis derwaarts gedaan aan boord der stoomboot van [illegible] engelsche koninklijke zeemagt *de Kanada*.

— In den *Morning-Advertiser* van 12 April le[illegible] men:

Wij vernemen dat mevrouw *Beecher Stowe*, na tw[illegible] of drie dagen te Liverpool te hebben uitgerust, zich na[illegible] Glasgow zal begeven. Van daar zal zij Edimburg ga[illegible] bezoeken en tot het einde der maand in Schotland doo[illegible] brengen. Waarschijnlijk komt zij in het begin van M[illegible] te Londen, alzoo haar echtgenoot, de hereeniging van [illegible] Engelsche Evangelische vereeniging, die tegen dat tij[illegible] stip zal plaats hebben, moet bijwonen en ook deel n[illegible] men in verscheidene *meetings*, in Mei te Exter-Hall b[illegible] eengeroepen. Men veronderstelt, dat de schrijfster v[illegible] *Oom Tom* eerst in Augustus naar Amerika zal teru[illegible] keeren, alzoo zij belooft heeft Cork en andere Iersc[illegible] steden te gaan bezoeken. De heer en mevrouw *Sto*[illegible] zullen te Londen door den eerwaardigen *Thomas Bi*[illegible] *say* ontvangen worden.

— In de *Daily-News* wordt vermeld:

Laatstleden Zaturdag (9 April) strandde een klein h[illegible] landsch vaartuig, *de Groninger* genaamd, in het ge[illegible] van Saint Ouen op het eiland Jersey. Het was v[illegible] Hollandsch Guyana naar Rotterdam bevracht en de [illegible] zagvoerder had ongelukkig het eiland Guernesey v[illegible] Scilly aangezien. Negen der opvarenden zijn omge[illegible] men en alleen de bootsman is bewusteloos op het stra[illegible] geworpen. De hulp hem door de inwoners toegebra[illegible] heeft hem in het leven teruggeroepen. Een, den gez[illegible] voerder toebehoorende hond kwam zwemmende aan w[illegible] Klaarblijkelijk heeft dat edele dier zijn meester wil[illegible] redden, want toen hij, uitgeput den wal bereikte [illegible] hij nog afgescheurde stukken van diens kleeding in [illegible] bek. De inwoners hebben voor dat trouwe dier [illegible] grootste zorg gedragen.

— De kanselier der schatkist, de heer Gladstone, h[illegible] gisteren avond in het lagerhuis het budget over [illegible] dienstjaar 1853 — 1854 aangeboden. Volgens de d[illegible] dezen gemaakte berekeningen, zullen de inkomsten [illegible] dragen £ 52.990,000 en de uitgaven £ 52,183,00[illegible] zoodat daaruit een overschot zal voortspruiten v[illegible] £ 807,000, die men echter kan terugbrengen [illegible] £ 700,000, wegens eenige altijd voorkomende onzek[illegible] inkomsten.

Londen, 20 *April*. In de zittingen van het Hoog[illegible] en Lagerhuis werden gisteren alleen onderwerpen [illegible] geheel lokaal belang behandeld. In het Hoogerh[illegible] bragt onder anderen graaf Eglinton onder de aanda[illegible] van het huis, dat de heer Kirwan een der overhei[illegible] personen in Ierland, welke door den vorigen lord-l[illegible] tenant, wegens zijne onbehoorlijke gedragingen bij [illegible] Mayor-verkiezingen, in zijne betrekking was gescho[illegible] door lord St. Germans was hersteld, hetgeen h[illegible] lord Eglinton, niet weinig verwondert, en hij verz[illegible] eenige nadere inlichtingen omtrent de herstelling [illegible] den heer Kirwan, daar hij dezelve beschouwde als [illegible] bewijs van ontevredenheid, van de zijde van het g[illegible] vernement, over de wijze, waarop hij de Iersche [illegible] langen regelde. De graaf van Aberdeen antwoordde, [illegible] een overheidspersoon, welke zich aan eenigerlei [illegible] drijf heeft schuldig gemaakt, alleenlijk kan wor[illegible] gestraft met oogenblikkelijk ontslag, doch daar de [illegible] gering de verkeerde handelwijze van den heer Kir[illegible] niet van zoo ernstigen aard had beschouwd, had [illegible] goed gevonden, hem in zijne betrekking te herstel[illegible] Graaf Glengall meende, dat de zaak niet anders [illegible] worden beschouwd, als eene breuk op het departe[illegible] van lord Eglinton. De graaf van Derby vereenigde [illegible] met het oordeel van den lord-kanselier, doch was [illegible] met lord Eglinton eens, dat men dezen wel had [illegible] hooren te raadplegen, alvorens men overging tot e[illegible] besluit, dat alleen zijn departement raakte. Na [illegible] eenige discussien, waarbij de hertog van Newcastl[illegible] lords Roden, St. Leonards en Clancarty achtereen[illegible] gens het woord voerden, ging de vergadering uitee[illegible]

— Van Londen wordt berigt, dat de landverhui[illegible] in Engeland zoo sterk toeneemt, dat er op dat oo[illegible] blik in de havens van Groot-Brittanje schepen ont[illegible] ken en er in Frankrijk vaartuigen gehuurd worden [illegible] de landverhuizers naar Australie over te voeren.

Reeds vroeger is in de dagbladen vermeld, dat een[illegible] tijd geleden, een engelschman, genaamd *Nield*, di[illegible] North Marston overleden is, en daar in de grootste [illegible] moede geleefd had, een testament had nagelaten, w[illegible] in hij de koningin tot algemeene erfgenaam van [illegible] vermogen, dat op 300,000 £ (*f* 3,600,000) geschat w[illegible] heeft benoemd.

De dagbladen berigten alsnu, dat de koningin aa[illegible] beide testamentaire executeuren eene som van 1000 instede van 100, die het testament hen toekende, h[illegible] doen toekomen, en eene nicht van den overledene, [illegible] hem het leven had gered, op een oogenblik dat h[illegible]

---

met een zwarten band voor de oogen, en wiens hand den hond, die op de vrouwen wilde toespringen, aan een koord hield. Het was JUAN.

— Waar zijt gij, moeder?! Waar zijt gij, MARGARETHA?! — Ik heb toch uwe stemmen gehoord!? Gij ziet, ik heb de ontmoetingsplaats niet vergeten... Hoe, gij werpt u niet in mijne armen?

De beide vrouwen stonden als aan den grond genageld. MARGARETHA verward, verstomd, bedekte haar gelaat met de handen. De oude, sprakeloos, hijgende, staarde haren zoon aan. Naauwelijks had zij kracht genoeg om te stamelen:

— JUAN!... die band... wat beteekent dat?

— Dat beteekent, moeder! dat de oorlog zijne kwade kansen heeft; de een laat er een arm, de ander een been, en ik...

— Hemel! JUAN! zijt gij blind!

— Gij hebt het gezegd, moeder!

— Blind! o Voorzienigheid! — riep MARGARETHA uit, het hoofd opheffende en JUAN om den hals vliegende, dien ook GEERTRUIDA nu met kussen bedekte.

Hier dacht ik dat de geschiedenis ten einde was.

— Zulk eene tusschenkomst van de Voorzienigheid — sprak ik — is inderdaad aandoenlijk. Die minnaar, door blindheid getroffen, zoodat in zijne verbeelding de bekoorlijkheden, die zijne vriendin niet meer bezit, blijven vooortleven!...

De Leeraar viel mij glimlagchend in de rede:

— Nog een weinig geduld; want ik heb nog niet gedaan.

— Wat kunt ge nog meer te verhalen hebben? Zij huwden.

— Ongetwijfeld, en ik-zelf heb hun huwelijk ingezegend. Maar toch heb ik uw geduld nog een oogenblik noodig. Laat mij tot het einde toe voortgaan. De jonge lieden bleven bij mij met hunne moeder inwonen, totdat hunne hut, aan wier opbouw alle de dorpelingen, als om strijd, het hunne toebragten, gereed was.

Des avonds hoorde ik met genoegen den jongen invalide spreken over de wapenfeiten des legers. Hij vertelde zoo levendig, dat ik als 't ware tegenwoordig was bij de belegering van *Zaatcha*, in den loopgraaf, in het nachtleger, in het vuur, en bij de bestorming in de bres. Toen wij zoo ver gekomen waren, sprak JUAN:

— En daarmede, halt! Verder weet ik niets, dan dat er eene mijn sprong en ik met haar. Een poos later nam men mij op; het lijf gewond, een arm in het gewricht gebroken, en 't hoofd onkenbaar van bloed en stof.

— En uwe oogen?

— Ja, mijne oogen: in de uitbarsting verbrand.

— En moet gij altijd dien band dragen?

— Volstrekt; ik mag en kan hem niet aflaten, want de minste aanraking met de lucht veroorzaakt mij hevige smarten.

— Ook niet des nachts?

— Nooit. Wie mij vraagt om mijne oogen te zie[illegible] mijn vriend niet.

— Arme JUAN! Gij zijt nu als BELISARIUS.

— Wie is BELISARIUS?

— Een soldaat als gij, hoewel wat hooger in [illegible] Een legerhoofd van vroegeren tijd, maar die, v[illegible] gezigt beroofd, met zijn helm in de hand bedelde.

— Pardon, mijnheer! — hernam hij met fierh[illegible] hier houdt de gelijkenis op. Dank zij mijn pensio[illegible] mijn kruis van eer, gebedeld brood zullen wij noo[illegible] hoeven te eten. Niet waar, vrouwtje? — vroeg [illegible] MARGARETHA op zijne knie trekkende en haar lief ko[illegible]

Inderdaad zijn pensioen en riddersoldij, gevoegd [illegible] hetgeen de beide vrouwen met de boerderij en den [illegible] rok verdienden, verzekerde aan hun huisgezin een[illegible] vaart, grooter dan men in deze streken gewoon i[illegible]

Alles scheen de jonge lieden nu toe te lagchen; welvaart en huiselijke vrede, de opgeruimdheid welke JUAN zijn ongeluk droeg, zijne altijd toene[illegible] teederheid voor MARGARETHA, alles voorspelde haa[illegible] en liefde tot het einde van hare dagen. En toch [illegible] zij ter prooije aan eene sombere droefgeestigheid. [illegible] heimelijke kwaal ondermijnde hare gezondheid [illegible] verging bij den dag.

Ik sprak daarover met den geneesheer, die evenveel belang in haar stelde als ik.

handen aan zich zelven sloeg, met eene lijfrente van 100 £ heeft begiftigd.

Londen, 21 April. Het stoomschip *Franklin* heeft berigten aangebragt van New-*York*, loopende tot den den dezer.

Het geschil met *San Juan de Nicaragua* was in der minne bijgelegd.

De Japansche expeditie, welke voorloopig was uitgesteld, zou toch voortgang hebben.

Santa Anna was te Mexico als president geproclameerd.

DUITSCHLAND.

Men schrijft van Berlijn 2 April.

Eergisteren avond zaten in een der wagons van den spoorweg van deze hoofdstad naar Maagdeburg twee reizigers over elkander, sprekende over een moord, vergezeld van een belangrijken diefstal, den vorigen dag te Berlijn gepleegd was. Een der sprekers, na het betreurd te hebben dat de misdaden zich zoo verschrikkelijk in Pruissen vermenigvuldigen, voegde daarbij, dat de eenige troost in dien staat van zaken hierin bestond, dat bijna geene groote misdadigers aan hunne geregte straf ontsnapten, alzoo zij, hoe gemakkelijk en vlug zij ook tegenwoordig de grootste afstanden konden afleggen, toch vroeg of laat werden opgevat.

Naauwelijks had die reiziger deze woorden geuit of een naast hem zittend jongeling, wierp zich het portier uit. De trein hield stil en eenige minuten daarna bragt men dien jongeling in het rijtuig terug. Hij was ter zijde van het spoor gevonden en had de beide beenen en den linkerarm gebroken.

Op de volgende station, herkende de politie, de papieren der reizigers onderzoekende, in dien jongeling, wiens signalement zij zoo even ontvangen had, den dader van den moord, die het onderwerp van het gesprek der twee reizigers had uitgemaakt. Hij is genaamd *Geilhaus*, koopmansbediende en nauwelijks 28 jaren oud. Ondervraagd, zoo bekende hij, dat hij een der reizigers hoorende zeggen, dat het der justitie steeds gelukte de hand op de groote misdadigers te leggen, zoo met schrik vervuld werd, dat hij onwillekeurig den wagon was uitgesprongen om verder door het veld te ontvlugten.

Geilhaus is naar Berlijn teruggebragt, alwaar hij zich thans in het gasthuis der weldadigheid bevindt en streng bewaakt wordt.

— De Keulsche Courant behelst eene daadzaak, die te Tuttlingen in Wurtemberg is gebeurd, en zoo als het dagblad zegt, wel door de lezeressen van *Oom Tom* betreurd zal worden. De weduwe van een oud professor, in die stad wonende en welgezeten, dreef hare zucht tot zindelijkheid zoo ver, dat zij ieder oogenblik van dienstmaagd veranderde. In den laatsten tijd had zij een jong meisje uit Herrenbourg in dienst genomen en gaf haar zooveel te vegen en te schuren, dat het arme kind nooit voor middernacht kon gaan slapen.

In den nacht van Vrijdag op heiligen Zaturdag zag de nachtwacht haar ten 2 ure, den steenen trap voor het huis vegen. Des morgens vond men haar dood. Het geregtelijk onderzoek stelt de schuld der meesteres buiten allen twijfel. De handen en voeten van het naauw jarige en tengere meisje waren door het zware werk, waartoe zij, in weerwil van het strenge weder, gedwongen werd, geheel en al bebloed. Acht dagen voor haren dood klaagde zij aan eene buurvrouw, dat hare meesteres haar niet op haar bed wilde doen slapen, uit vrees dat het door hare wonden vuil zou worden. Den nacht bragt zij op stroo in de keuken door, enkel met een stuk zeildoek tot dekking en met gescheurde kousen en versletene kleederen en zij kreeg niets anders te eten, dan aardappelenschillen, door hare meesteres gekookt. Toen deze naar de gevangenis werd overgebragt, werd zij door eene groote menigte gevolgd, die luide hare verontwaardiging te kennen gaf.

— Bij keizerlijk besluit zal het ministerie van oorlog eene reorganisatie ondergaan. Het zal namelijk in drie afdeelingen verdeeld worden, bij welke voornamelijk officieren op non-activiteit zullen worden geplaatst. In het algemeen zal dit departement voortaan met het administrative gedeelte belast zijn, daar militaire aangelegenheden van eenig belang door den keizer zullen worden bestuurd en voorts door de zoogenaamde centrale kanselarij.

— Een groot aantal personen, die zich uit het Wurtembergsche naar Zwitserland wilden begeven, om daar, bij de aangelegd wordende spoorwegen werk te vinden, werden aan de Badensche grenzen afgewezen, en genoodzaakt naar hunne haardsteden terug te keeren.

— In Baden-Baden wordt een schitterend bad-saizoen te gemoet gezien. Behalve de koning van Wurtemberg wordt aldaar mede de prinses van Pruissen reeds in de eerste dagen van Junij, en iets later, ook de prins van Pruissen verwacht. Reeds voor de maand Mei zijn de appartementen besteld, ten behoeve van vele andere aanzienlijke personaadjes.

— Particuliere brieven uit Weimar melden, dat de groot-hertog steeds lijdende blijft en dientengevolge het huwelijk der prinses *Amelia*, dochter van hertog *Bernhard*, met prins *Hendrik* der Nederlanden, tot 21 Mei verschoven is.

Weenen, 22 April. Uit Konstantinopel wordt berigt, dat de onderhandelingen daar eene gunstige wending hebben genomen, hetgeen toegeschreven moet worden aan de tusschenkomst van lord *Redcliffe*, daarin ondersteund door den heer *de la Cour*.

FRANKRIJK.

Een dagblad van Bordeaux verhaalt, dat een koopman dier stad, een goed, braaf mensch, de heer *X*, maar door de zorg voor zijne zaken immer afgetrokken, eenige dagen geleden, vader werd van een allerliefst kind, dat hij zelfs naar de kerk wilde brengen om het ter doop te houden.

Toen de plegtigheid was afgeloopen, stelde de koster hem de geboorteacte en eene pen ter hand, hem, dewijl hij ongeduldig scheen, dat er zooveel tijd voor hem verloren ging, zeggende: ziedaar! gij hebt slechts te teekenen en alles is afgedaan.

De koopman teekende en liep naar de deur, maar zich hoorende roepen, keerde hij zich om en zag de koster achter zich, die hem andermaal de geboorteacte en pen toereikte en met een spotachtig gelaat verzocht, daarin wel eene vergissing te willen herstellen.

In zijn ongeduld had de koopman onder de geboorteacte zijns zoons geteekend: *X & Comp.*

ITALIE.

Napels, 28 Maart. Eindelijk is men in staat eenige bijzonderheden mede te deelen omtrent de daadzaken, die het gerucht te weeg gebragt hebben, dat er te Palermo (Sicilie) een oproer was uitgebroken. Men zou namelijk in die stad een Zwitsersch soldaat met een ponjaard doorstoken gevonden hebben aan welk wapen een papier was vastgehecht met de woorden: *Wraak van Mazzini*. Het gerucht had zich aldaar verbreid dat eene gewigtige zamenzwering was ontdekt. De generaal *Filangieri* had verscheidene personen in hechtenis doen nemen en naar men verzekert vijf hunner dadelijk doen doodschieten, omdat men wapenen en de bewijzen hunner medepligtigheid bij hen gevonden had. Ook heeft die generaal in alle Siciliaansche steden eene bekendmaking doen aanplakken, waarin hij aankondigt, dat hij de krachtigste en strengste maatregelen in het werk zal stellen om iedere poging tot oproer te onderdrukken.

Zoodra het gouvernement alhier de tijding van hetgeen er in Sicilie voorviel ontving, heeft het den last uitgevaardigd om Napels door al de aldaar woonachtige Sicilianen te doen ontruimen. Eenige uitzonderingen hebben er wel plaats, maar niet dan op last des konings.

— De laatste berigten van Maltha loopen tot 27 Maart. De *Caradoc* was aldaar aangekomen om steenkolen in te nemen, ten einde den togt naar Konstantinopel, met de gouvernements depêches door den kabinets koerier Tucker te Marseille aangebragt, voort te zetten. Het engelsche eskader was nog in de Malthasche wateren geankerd en had in last aldaar nadere bevelen af te wachten.

— Men berigt van Rome dat het wel mogelijk kan zijn dat de Paus in Augustus naar Parijs gaat, zullende het eskader van den admiraal La Suse, na deszelfs togt door de Levant, Z. H. aldaar van Civita-Vecchia tot Toulon begeleiden.

— Men leest in het Journaal van Rome van 16 Maart, dat de Paus eene belangrijke som uit zijne eigene middelen heeft aangewezen, bestemd om bij te dragen tot de oprigting van een monument, dat, onder het toevoorzigt van den heer *d'Aubris*, ter nagedachtenisse van Tasse wordt opgerigt.

— Het protest van Sardinie tegen de verbeurdverklaring van de goederen der in Sardinië genaturaliseerde Lombarden, is door Oostenrijk bepaald van de hand gewezen. De Sardinische regering heeft daarop in een memorandum op eene allezins waardige en ernstige wijze geantwoord en inmiddels een crediet van 400.000 fr. ten behoeve van die lieden geopend. Ook heeft de Sardinische gezant, de graaf Revel, Weenen — zoo het heet met verlof — verlaten. De verbittering tegen Oostenrijk is dan ook in Sardinie groot. Reeds kan men — zoo las men dezer dagen in een brief uit Turin — de personen, welke door dien maatregel worden getroffen, bij duizenden tellen, en het maakt een eigenaardig aandoenlijken indruk, als men in de dagbladen te Turin, geheele kolommen vindt met naamlijsten van Lombardijsche emigranten, wier goederen, inkomsten enz. aan de Oostenrijksche schatkist worden getrokken. Niet minder dan 54,000 van die emigranten wonen op Sardinisch grondgebied, zoodat ook dit land thans door het verlies, dat de uitgewekenen treft, groote schade lijdt. Vele Lombarden, die tot dusverre van hunne renten leefden, doch nu der ellende zijn prijs gegeven, hebben dienst genomen bij het leger, en men heeft reeds gevallen, dat mannen, die vroeger een hoogen militairen rang bekleedden, thans als onder-officier, ja, als gemeen soldaat in de Sardinische gelederen staan.

— Een brief in den *Corriere Mercantile* van Genua bevat eenige bijzonderheden omtrent de jongste arrestatien te Palermo en te Napels. Men meldt, dat onder de gearresteerden zich advokaten bevinden, die vroeger staatkundige beschuldigden verdedigd hadden. Men weet niet, of de policie van Palermo te voren berigt had ontvangen van het uitbreken der beweging. Zeker is het, dat de gearresteerden eenige honderden beloopen en tot alle klassen van menschen behooren; er zijn monniken, priesters, adelijken, burgers, handwerkslieden en zelfs vrouwen onder. De meest gecompromitteerden zijn dadelijk naar de citadel van Messina gebragt, de anderen naar het kasteel en de overige gevangenissen van Palermo. Ook te Napels heeft de policie buitengewone voorzorgen genomen.

— In de stad Rieti bij de Napelsche grenzen, is onlangs een geheim revolutionnair genootschap ontdekt en zijn eenige verdachte personen in hechtenis genomen.

TURKYE.

Den 19 Februarij had te Rhodes het ten uitvoer leggen van het doodvonnis van zekeren *Askiti* plaats, die eenige maanden geleden, uit jalousie, een der voornaamste inwoners van het eiland Italki had vermoord. De eigenaardige gang van het turksche regt heeft zich bij die gelegenheid weder geopenbaard. De sententie van het opperste Hof te Konstantinopel, dat *Askiti* ter dood veroordeeld had, werd in tegenwoordigheid der familie en weduwe van het slagtoffer voorgelezen en daarop gevraagd of zij de tenuitvoerlegging verlangden dan wel den schuldige genade wilden schenken. Op hun antwoord, dat zij het eerste verlangden, werd de veroordeelde voor het plein van het kasteel gebragt, alwaar de grootregter der weduwe het zwaard in handen gaf om hetzelve den beul over te geven, daardoor, naar hunne meening, de verantwoordelijkheid des doods van den schuldige op haar en hare familie ladende en de regters daarvan voor Gods regterstoel ontlastende.

NOORD-AMERIKA.

Uit de Triester Zeitung van 26 April ontleenen wij het volgende:

De laatste berigten uit New-York loopen tot den 9den April. Het stoomschip »Tennessee" is, in de nabijheid van San Francisco, bij nevelachtig weder, op het strand geraakt en geheel verongelukt. De zich daarop bevindende 600 passagiers zijn met hunne goederen gered.

De berigten uit de mijnen van Californie luiden gunstig. Te Oregon had men eene zeer rijke goudlage ontdekt.

De te San Juan (Greytown) ontstane geschillen zijn geheel bijgelegd. De stad Weaverville in Californie is eene prooi der vlammen geworden.

In Mexico werd den 17den Maart de stembus geopend en *Sante Anna* tot president der republiek gekozen. Er is een gerucht in omloop, dat deze Mexico wederom tot een Spaansch Vice-koningrijk wenscht te maken.

De boomwolmarkt te New-York houdt zich steeds staande.

Eene op den 8sten April, om 10 uren des voormiddags, van New-York naar New-Orleans afgezonden depeche van 105 woorden was ten elf uren in haar geheel op de plaatse harer bestemming aangekomen, en heeft alzoo in één uur een afstand van 2200 mijlen doorloopen.

— Op de Monument-plaats te Washington werd, voor eenigen tijd, een getal van niet minder dan 1.000.000 onbezorgde brieven verbrand.

— Buffalo, in den staat New-York, aan de Eriezee gelegen, gaat dagelijks tot een hoogeren trap van bloei over. Eene talrijke vloot van stoom- en zeilschepen onderhoudt het verkeer met de Westelijke staten en Kanada.

— In het afgeloopen jaar 1852 kwamen in deze haven 260 Amerikaansche en 669 vreemde vaartuigen aan, terwijl er 399 Amerikaansche en 667 vreemde schepen van daar vertrokken. De invoer van Kanada bedroeg voor eene waarde van 1.066.585 dollars en de uitvoer 840.800 stuks van die munt.

— De allerlaatste berigten over Triest omtrent de expeditie tegen Japan erlangd, luiden, dat de tegenwoordige Secretaris van het Ministerie van Marine weinig sympathie voor dien togt koestert, edoch dat er tot heden, aangezien er reeds drie schepen afgezeild waren, nog geen tegenbevel was uitgevaardigd; meerdere vaartuigen zullen waarschijnelijk derwaarts niet vertrekken. Een der voor die expeditie bestemde bodems is naar de Middenlandsche zee gestevend. Bij het publiek maakt het geenen goeden indruk, dat deze nationale onderneming, door het tegenwoordig Bestuur, zoo uiterst stiefmoederlijk ter harte genomen wordt.

— Het is den Amerikaanschen gezant te Madrid gelukt, de algeheele begenadiging van acht Hongaren,

---

— Mijne kunst schiet te kort — sprak hij, na haar gezien en ondervraagd te hebben — De bron der kwaal zit in de ziel. Zij verzwijgt iets. Gij zult haar geheim beter dan ik, kunnen ontdekken. Doe er uw best toe, zonder dat kan ik voor niets instaan.

Maar, wat zou ik vermogen; daar over haar leed geen woord uit hare lippen kwam. Eens dacht ik, dat zij haar hart lucht wilde geven. Ik las op haar gelaat, dat zij van haar geheim wilde spreken; doch iemand kwam in, en de ontdekking, waarop ik hoopte, bleef op nieuw als in haar hart begraven.

Intusschen nam de verzwakking meer en meer toe. De bronnen des levens schenen bij het uur op te droogen. JUAN, voor wien men den toestand zijner gade niet had kunnen verbergen, verliet haar bed niet.

Eens, des nachts, daar de benaauwdheid mij voorkwam zeer te verergeren, zond ik om den doctor. Hij kwam, voelde den pols, en mij ter zijde nemende zeide hij:

— Zij heeft maar weinig uren meer te leven. De hulpmiddelen der wetenschap zijn uitgeput; eene *crisis* alleen zou haar misschien kunnen redden; doch vanwaar zal die komen? De kunst kan haar niet voortbrengen, en thijd der wonderen is voorbij. Mijne taak is hier geloopen, en de uwe begint.

Ik was op die droevige mededeeling voorbereid, doch zij mij tot in het binnenste mijns harten. Nooit kwamen de pligten van mijn ambt, aan een sterfbed, mij zoo zwaar voor als hier. Evenwel, ik gevoelde ook hier de behoefte van mijn hart, om die in al hunne volheid te vervullen.

— MARGARETHA, — sprak ik, moeite doende om mijne aandoening te bedwingen — Gij zijt vrouw en zwak, maar ik ken u, en weet, dat gij gelooft en hoopt. Gij zult ook moeds genoeg hebben, om zonder schrik de waarheid van mij te vernemen, Het uur is gekomen, mijne dochter! om de aarde vaarwel te zeggen. De Heer roept u op.

— Ik weet het — fluisterde zij met kalmte — ik gevoel, dat de dood nadert, en ik wacht hem met onderwerping.

GEERTRUIDA snikte; de doctor-zelf, zoo gewoon als hij was aan zulke tooneelen, had moeite om zijne tranen te weêrhouden; JUAN drukte krampachtig de koude hand der lijdende aan zijn hart, terwijl groote tranen van onder zijnen oogband neêrdruppelden, en ik, hoewel verdiept in de heiligheid van de dienst des leeraars aan de stervenssponde, was zoodanig ontroerd, dat ik niet dan bevende weder het woord opvatte.

— Ik ken de zuiverheid van uwe ziel, mijne dochter! maar indien eenige zonde uw geweten bezwaart, aarzel dan niet die in mijnen boezem uit te storten. De genade des heeren....

— Ja, mijn vader! — viel zij mij in de rede — ik, arme zondares, heb de genade Gods wèl noodig; een zware last drukt op mijn hart.

En daar zij elk beweging zag maken om ons alleen te laten, ging zij luider voort, dan ik dacht haar mogelijk te zijn:

— Eene openbare belijdenis van schuld is niet te veel tot delging van eene zonde als de mijne. Blijft allen hier; ik eisch dat; ik bid het. Blijf gij vooral, JUAN! want van uwe vergiffenis hangt die des Hemels af.

Rondom haar bed geschaard zagen wij haar, vol verwachting, met verwondering aan. Er heerschte eene plegtige stilte. MARGARETHA had zich opgerigt. Hare vermagerde gedaante, hare vlechten in wanorde, hare bleeke trekken eensklaps met gloed overdekt, hare ingevallene oogen schitterend van een bovennatuurlijken glans; alles, in één woord, werkte op ons gevoel en gaf iets verhevens en huiveringwekkends aan hetgeen er gebeurde.

(*Wordt vervolgd*).

die aan de expeditie van Lopez tegen Cuba hadden deelgenomen, te bewerken. Uphazij, die de Hongaarsche kolonie te New-Buda vestigde, heeft zijne eigendommen aldaar verkocht en vertrekt naar Texas, waar hij eenige honderden morgens land bezit.

In zijne plaats hebben de te Jova achtergebleven *Magyaren Joseph Mathenyi* tot president gekozen.

— Tusschen de staten Honduras en Guatemala wil het gerucht, dat eene bloedige veete zoude zijn uitgebarsten. Carrera, die trachtte beide republieken onder zijn gezag te brengen, is met 600 man Honduras binnengetrokken, doch door het leger van die republiek, dat slechts 150 man bedroeg, verslagen. Eene latere telegraphische dépeche meldt, dat Carrera met eene beduidende magt nabij Chigumala gelegerd en dat Honduras te zwak is, het op den duur tegen hem uit te houden. De ware oorzaak van dezen strijd is, zoo als men bij de Spaansche — Amerikaansch republieken gewend is, zelfs aan de krijgvoerende partijen onbekend.

— Uit Texas zijn berigten ontvangen, loopende tot den 25sten Maart. De 2de Maart, zijnde de jaarlijksche gedenkdag der onafhankelijkheid van dien staat, was te San Antonio met de gebruikelijke festiviteiten gevierd. — In den nacht van den 23sten dezer, heeft het volgende voorval plaats gehad: De stoomschepen Neptune en Farmer, tegelijk van Houston naar Galveston vertrokken, spanden alle krachten in, om elkander voorbij te stomen. Omtrent ten 11 ure in den avond sloeg de Farmer, door het springen van den ketel, in het gezigt van Galveston, uiteen. De Neptune, die haar op korten afstand volgde, verminderde oogenblikkelijk hare snelheid, om, zoo mogelijk, de ongelukkige bemanning en de passagiers te redden. Hiermede verliep een groot uur. Van de 50 passagiers van de Farmer, zijn er bijna 30 op eene ellendige wijze om het leven gekomen. De kapitein en bijna al de officieren hebben bij deze ramp hunnen dood gevonden. Eenige oogenblikken vóór de uitbarsting had een der passagiers den kapitein nog zijne vermetelheid en ligtzinnigheid verweten, en hem gedreigd, zich over hem te zullen beklagen. Aan boord bevonden zich ook vele vrouwen, welke allen gered zijn. Ook de voormalige gouverneur *Wood* bevond zich op de Farmer, doch deze had zich eenige oogenblikken voor het springen van den ketel aan boord van de Neptune begeven.

— Een dagblad van New-York deelt mede, dat een knaap, zich van zijns vaders snuifdoos meester gemaakt hebbende, zooveel van dat prikkelend kruid gebruikte, dat hij zich doodgeniesd heeft.

CHINA.

Als vervolg op de berigten omtrent dit rijk, in ons vorig nommer medegedeeld, nemen wij uit de *Singapore Free Press* van den 27sten Mei alsnog over.

Het nieuws uit het Noorden van China is zeer belangrijk. De heer *Meadows*, de Britsche tolk, was in de rigting van de in opstand zijnde districten afgezonden, ten einde den waren staat van zaken te onderzoeken en te leeren kennen. Hij bereikte Soo-cheo, waar hij streng door de keizerlijke Mandarijnen bewaakt werd, die hem alle mogelijke hinderpalen in den weg legden, om narigten te erlangen. Het gelukte echter, niettegenstaande dit alles, den heer *Meadows* zich een of twee proclamatien door de Taoutae van het district uitgevaardigd te verschaffen, in welke stukken verzekerd werd, dat Engeland beloofd had, den keizer met eene menigte oorlogsstoombooten bij te staan en alles te zullen aanwenden, om de opstandelingen te vernietigen.

Men vermeent dat dit sir *George Bonham* deed besluiten naar Nanking, welke stad thans geheel in de magt der insurgenten is, te vertrekken, ten einde aan hunne hoofden zoodanige inlichtingen te geven als noodig zouden zijn, om hen te overtuigen, dat Engeland zich ten deze geheel onzijdig houden zal.

Sir *George Bonham* vertrok overmits den 22sten April, aan boord van H. M. Stoomschip Hermes, van Shangae en stoomde de rivier Yang-tse-kiang op, waar hij de keizerlijke vloot, die tegen mogelijke aanvallen goed bewaakt werd, voorbij stevende. Op zekere plaats, Tantoo genaamd, landende, werd den opvarenden verzekerd, dat de insurgenten drie dagen geleden aldaar geweest waren en al de afgodsbeelden, waarvan er nog velen op het water drijvend werden gezien, hadden vernield.

Toen de stoomboot digt aan den wal kwam, opende een door de opstandelingen bezet fort zijn vuur op haar, en toen de keizerlijke admiraal met zijne vloot van 27 schepen kwam opdagen, ontstond er een algemeen gevecht. De insurgenten rigtten een hevig vuur op de boot, waarschijnlijk in de verbeelding zijnde, dat zij daar was om de keizerlijke vloot bij te staan. De stoomboot wendde en begaf zich buiten het bereik der batterijen. Eene boot met twee menschen werd door haar genomen en de beide mannen uiterst wel aan boord behandeld. Den volgenden dag ankerde het stoomschip voor Nangking, welks batterijen het vuur op haar openden. Dadelijk zond men de den vorigen dag genomen mannen, met eene vredelievende boodschap naar den wal, als wanneer het vuur dadelijk ophield.

Verscheiden personen landden alsnu en werden wel ontvangen, en de tolk *Meadows* had een lang onderhoud met eenige der hoofden van de insurgenten en verzekerde hun, dat het Engelsche bestuur de strikste onzijdigheid in de plaats hebbende bewegingen zoude bewaren.

Den 28sten kwam een hoog geplaatst officier der insurgenten een bezoek op de »Hermes" afleggen en sprak met sir *George Bonham* af, dat deze den volgenden dag aan land zoude komen, om de hoofden te ontmoeten, edoch, daar men later bedacht, dat dit bezoek aan de Insurgenten gegeven eene onverschuldigde pligtpleging van de zijde zijner Excellentie wezen zoude, werd hetzelve opgegeven. Echter werd eene deputatie, bestaande uit de heeren *Meadows*, kapitein *Fishbourne* en andere officieren aan wal gezonden en zeer wel ontvangen. Groote troepen der Insurgenten bezochten, gedurende den tijd, dat de Hermes voor Nangking lag, dezen bodem en toonden grooten lust om allerlei soort van wapens, waarvan zich overvloed aan boord bevond, die eerst onlangs op de zeeroovers behaald waren, te bezitten. Een zwaard werd met 30 Spaansche matten, een »umbrella" even zoo duur en een paar pistolen met 80 stuks van die munt betaald.

De opstandelingen waren verrukt te zien, dat de Engelschen even lang hair als zij zelven hadden en een aankomend jongeling ligtte den hoed van Sir *Borhams* hoofd en, verrukt over de lengte van Z. E. lokken, plaatst hij den hoed met zooveel kracht weder op diens hoofd, dat Z. E. oogen bedekt werden.

Den 1sten Mei ligtte de Hermes het anker en verliet Nangking; in den loop van dien dag ontmoette men een gedeelte van de keizerlijke vloot, die vuur op de stoomboot gaf, doch, op het zien dat men aanstalte maakte dezen beleefden groet te beantwoorden, zag zij wijselijk van een verderen aanval af.

Op den terugtogt naar Shanghai werd, uit de versterkingen der insurgenten te Ching-kiang-foo, op de stoomboot geschoten, doch dit vuur werd hevig beantwoord. Later werd er een brief aan boord gebragt, waarbij de insurgenten zich over dit voorval verontschuldigden, bewerende, dat dit alleen aan een misverstand te wijten was.

Men zegt, dat de hoofden der insurgenten de protestantsche godsdienst belijden en zeer fanatiek zijn. Velen hunner waren vroeger in vertrouwelijke aanraking met de Missionarissen te Canton en Hongkong. Men verhaalt, dat de heer *Meadows* verpligt was belijdenis van zijn Christen zijn, bestaande in de opsomming der voornaamste protestantsche geloofsbeginselen te geven, alvorens hij met de hoofden der insurgenten eene zamenkomst konde treffen.

Men wil dat deze hoofden de verzekering hebben gegeven, dat zij zeer voor de uitbreiding des handels zijn en de vreemdelingen als hunne broeders beschouwen, edoch men veronderstelt, dat zij hevig tegen den invoer van opium zijn ingenomen en het gebruik van dat de menschheid onteerend vergift in hun leger, hebben verboden. De magt der Insurgenten is zeer aanzienlijk, alhoewel het moeijelijk is het juiste aantal te bepalen; de personen, die Sir *Borham* verzeld hebben, voedden geen twijfel omtrent het weggelukken hunner plannen, zoowel wegens den goeden staat der legers wat betreft deszelfs wapening en tucht als wel wegens het goed voorkomen der aanvoerders.

Men verneemt, dat de eerste beweging der Insurgenten naar Peking wezen zal, ten zij de keizerlijke magt en in mogt slagen, om Ching-kiang-foo weder te bemagtigen, waartoe bereids aanstalten gemaakt worden, terwijl tevens twee schepen aangekocht en onder het bevel van Engelschen geplaatst zijn.

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

De Engelsche thee-cultuur in Britsch-Indië.

Vervolg van No. 39.

De Chinezen zelven bekennen volgaarne, dat de thee veel beter is zonder de vermenging met de thans gebruikelijke verwstoffen, welke in de thee voor de Chinesche markt bestemd, ook niet gebezigd worden; daar echter, zoo als zij verklaren, de vreemdelingen liever wat Pruisisch blaauw en gips er in hebben, om het uiterlijk van de thee fraaijer te maken, zien zij geene zwarigheid er in, om aan dezen wensch te voldoen; vooral omdat de gekleurde theesoorten tegen de hoogste prijzen verkocht worden. De heer *Fortune* heeft berekend, dat er onder $14\frac{1}{2}$ pond thee ongeveer één ons verwstoffen gevonden wordt.

In elke honderd pond groene thee in Engeland verbruikt, zegt hij, is er ten minste een half pond Pruisisch blaauw en gips. Als men echter aan een Europeaan vertelt, dat de Chinezen katten, honden en ratten eten, is het aandoenlijk te zien met hoe veel medelijden men nederziet op die ongelukkige barbaren. Onder de monsters der theesoorten uit Assam en Kumaon, die in *Apothecary's Hall* scheikundig onderzocht werden, was geen spoor van de gewone nadeelige, of andere verwstoffen te vinden. Het is echter waarschijnlijk, dat juist daarom de minder schoone kleur van deze theesoorten ze vele jaren lang op de Engelsche en Amerikaansche markten zal doen miskennen. Wanneer men echter bedenkt op welken onzekeren voet de handel met China steeds nog staat, en hoe weinig men gevorderd is in de betrekkingen tot dat rijk, mag men zich opregtelijk geluk wenschen met de vooruitzigten, die nu bestaan, dat men op den duur van de grillen der bewoners van het Hemelsche Rijk onafhankelijk zal zijn. Zoolang de thee geene algemeene onmisbare behoefte was geworden, was het ook van minder belang, of de toevoer op de markt verzekerd bleef: nu echter is het van het hoogste belang voor Europa, dat zulks het geval zij, en behalve op Java, schijnt het, dat de thee alleen groeijen wil in de Himalaya-bergen; ten minste zijn alle pogingen om de plant aan te kweeken op ondere plaatsen geheel en al mislukt; wij herinneren onder anderen, aan de vergeefsche pogingen in Rio Janeiro, op St. Helena, en in Bretagne. Van de Himalaya-bergen is het echter zeker, zoo de heer *Fortune* en dr. *Royle* zich niet zeer vergissen, dat binnen weinige jaren de Engelschen over het algemeen betere thee van hunne eigene bezittingen zullen hebben, en zelfs tegen mindere prijzen, dan uit China, en de laatste omstandigheid laat zich volkomen verklaren uit de goedkoopte van het inlandsche arbeidsloon in Indië met dat, hetwelk men in China geeft, vergeleken.

Wij willen geene gissingen opperen omtrent den toekomstigen toestand der thee-cultuur op Java, wier belangrijkheid echter onbetwistbaar is. Het rapport echter van der heer *Fortune* over den toestand van de theeplantaadjes in de Himalaya-bergen is buitengewoon gunstig en veel belovend, Wij deelen er een uittreksel van hier mede:

»In aanmerking nemende," zegt hij, »dat wij tot in den laatsten tijd zeer weinige, of liever in het geheel geene geloofwaardige berigten hadden, aangaande de behandeling van de theeplant in de binnenlanden van China, is het te verwonderen, hoe weinige dwalingen begaan zijn in den theebouw in Indië. In de bergen in het bovenste gedeelte van de tweede plantaadje der Zemindaren, onder toezigt van den kapitein *Ramsay*, te Kutoor, in het distrikt Kumaon, zag de heer *Fortune* eenige struiken in een even bloeijenden toestand als in de beste theedistricten in China. Volgens de berigten van den kapitein *Ramsay*, had hij dezen uitslag op de volgende eenvoudige wijze verkregen. Al het land aan de twee dorpen toebehoorende, waar de theeplantaadjes zich bevinden, geniet vrijstelling van de Revenue-tax, eene som opleverende van slechts twee en vijftig roupies in het jaar. In plaats van deze kleinigheid te betalen, leveren de landbouwers van beide dorpen den mest, en helpen als de tijd der verpooting nadert, met het b[illegible] ploegen van nieuw land en het verzetten der plant[illegible] De jonge planten worden zorgvuldig verpoot als de te[illegible] peratuur vochtig is, en worden later niet door ee[illegible] overvloedige bewatering bedorven. De andere planta[illegible] je zou evenzeer gebloeid hebben, verklaart de heer *Fo[illegible] tune*, indien men ook daar dezelfde eenvoudige hande[illegible] wijze gevolgd had. In deze landstreken ook heersc[illegible] volstrekt niet dezelfde tegenzin om de thee tebebouwe[illegible] als men in andere streken wel bij de inboorlingen o[illegible] gemerkt heeft. Men moet hen drie dingen vooral op h[illegible] hart drukken bij den theebouw, verklaart verder [illegible] heer *Fortune*: ten eerste: dat lage vochtige landen vo[illegible] strekt niet deugen voor de theestruiken; ten tweede, dat ze verrotten door als rijst met eene overvloedige b[illegible] watering overstroomd te worden; en ten derde, d[illegible] men wel oppassen moet de bladeren niet te plukken e[illegible] de struiken krachtig en volwassen zijn. Opmerkingswaa[illegible] dig is het echter, dat de Assamsche theeplant, in d[illegible] wilden toestand, altijd gevonden wordt in het wate[illegible] bij beken, of te midden van moerassen, en het be[illegible] bloeit in lage, natte landen. Inderdaad ook, waar h[illegible] niet op de kwaliteit van de thee aankomt, wordt [illegible] groeikracht van de plant het best in lage, natte strek[illegible] ontwikkeld, waar de struik van tien tot twintig v[illegible] hoog wordt, terwijl de gewone hoogte van de beste the[illegible] struiken de vier of vijf voet niet te boven gaat. M[illegible] men echter tusschen twee nitersten kiezen, dan is b[illegible] tengewone vochtigheid, aan groote droogte voor te tre[illegible] ken. Op droog land, aan veel licht en hitte bloot[illegible] steld, blijft de struik dun en onvolmaakt; de blader[illegible] zijn klein, schraal en zonder geur. Inderdaad, sed[illegible] den tijd der Jezuïten, zijn alle autoriteiten het ee[illegible] dal een losse, zandachtige grond, met eene laag rots[illegible] er onder, en op eene zachte helling, de beste geleg[illegible] heid voor den theebouw oplevert. De heer *Fortune* naar wij vermeenen, de eerste, die zich tegen de b[illegible] watering van het land verklaard heeft. Op Java wor[illegible] zulks nog geregeld gedaan; maar de heer *Fortune* b[illegible] tuigt nooit iets van dien aard in China zelf te hebb[illegible] gezien. Het schijnt van geen groot belang te zijn, na[illegible] welke hemelstreek de helling toe gekeerd is, hoewel [illegible] Jezuïten betuigden, dat ze naar het Oosten te mo[illegible] liggen, wat echter de heer *Gordon* ten stelligste teg[illegible] spreekt.

Terwijl de heer *Fortune* nog in de Himalaya-berg[illegible] was, kwam een Zemindar bij hem en verzocht tw[illegible] duizend jonge planten voor zijne eigene rekening te [illegible] gen hebben, en men twijfelt niet, dat zijn voorbe[illegible] ook spoedig de opvolging zal vinden. Het zal den [illegible] woners gemakkelijk vallen de theestruiken te bebouw[illegible] zegt de heer *Fortune*, maar het zal lang duren eer [illegible] in staat zijn thee te maken. Het zou dus wenschel[illegible] zijn, volgens zijne inzigten, om hen aan te moedi[illegible] de versch geplukte bladeren naar de thee-fabrijken [illegible] het gouvernement te brengen en hen dáár te leeren, [illegible] zij de thee bereiden moeten voor de markt; want [illegible] overbrenging van ervaren Chinesche werklieden, te[illegible] een hoog loon, kan alleen als een tijdelijk hulpmidd[illegible] worden beschouwd. Eindelijk zal de inboorling van Himalaya bergen dus leeren om de thee op zijn ei[illegible] land te bereiden en voor de markt in te pakken, wa[illegible] door ook de onkosten van het vervoer der groene b[illegible] deren uitgewonnen zal worden. De heer *Fortune* v[illegible] zekert verder, dat de Chinesche werklieden in het b[illegible] nenland volstrekt niet ongenegen zijn, zoo als de [illegible] woners van Canton, om hunne kunst aan vreemdel[illegible] gen te leeren.

De thee-districten van Assam zijn nu in de hand[illegible] eener bijzondere maatschappij, die echter niet zeer g[illegible] bestuurd wordt. Het is ook bewezen, dat de Assams[illegible] theesoorten noch in geur noch in prijs met de Hima[illegible] ya-opbrengsten mededingen kunnen, hoewel het we[illegible] loon in Assam even goedkoop is als in de bergen. [illegible] den beginne ook gaf zich het gouvernement de groo[illegible] moeite om deze thee-cultures aan te moedigen. De m[illegible] der gelukkige uitslag er van bewijst ten sterkste, [illegible] zeer het welslagen eener thee-plantaadje van de lig[illegible] en aard van den grond afhangt. De smaak van de [illegible] samsche thee is niet fijn: maar volstrekt niet onaan[illegible] naam; de thee van Kumaon is in alle opzigten nitm[illegible] tend. De eenige maal echter toen deze theesoorten de Engelsche markt gebragt werden, moest men ze veel goedkooper laten gaan, dan in Indië zelf, dat [illegible] het tot dus ver niet de moeite waard gerekend h[illegible] eene tweede proef er mede te nemen. Eene tweede s[illegible] ding is echter thans op weg naar Engeland, en zal [illegible] der twijfel met meer voordeel afgezet worden. Het [illegible] disch gouvernement staat nu ook volgaarne landen in de Himalaya bergen aan alle menschen, welke op den theebouw willen toeleggen, en groote uitgestr[illegible] heden zijn tot dat einde, naar wij vernemen, reeds [illegible] verschillende Engelschen in eigendom gegeven. De pl[illegible] taadjes van de Compagnie worden ook allen zoolang gouvernements-eigendommen behouden, als het noo[illegible] zal wezen, om planten te leveren en de inboorlin[illegible] met de behandeling van den oogst bekend te make[illegible]

Eindelijk zal wel de algemeene vervalsching van thee zoowel door de Chinezen, als door de Engelsch[illegible] zelven, ten krachtigste tegengegaan worden door [illegible] ruimen en goedkoopen toevoer van zuivere thee, wa[illegible] men steeds zal kunnen rekenen. De vervalsching van wordt thans op zulk eene groote schaal gedre[illegible] dat het moeijelijk te zeggen is, of wij ooit zuivere t[illegible] drinken of niet. Het namaken van de thee is ook [illegible] gemakkelijk, dat men er ligt toe komt, zulks op grooten voet te beoefenen. Wij zullen hier één st[illegible] van de gemakklijkheid waarmede men thee maakt, het boek van den heer *Fortune* mededeelen. Toen de heer *Fortune*, met zijne zes Chinesche werkli[illegible] bij dr. *Falconer* logeerde in de Botanische Tuinen Calcutta, verzocht deze laatste dat zijne werklieden de wijze van de theebereiding zouden toonen.

De werktuigen werden dadelijk uitgepakt, een gebouwd en alles in gereedheid gebragt: »Dusver alles goed, maar hoe zou men theebladeren verkrij[illegible] Er waren geene in den Botanischen Tuin, of nad[illegible] dan de Himalaya bergen. »Hoe zullen wij thee ma[illegible] zonder bladeren?" vroeg mij mijn opperwerkbaas, vertelde hem, dat de heer *Falconer* alleen de behan[illegible] ling van de bladeren wenschte te zien, en verzocht h[illegible] daar de thee alleen voor het oog en niet voor [illegible] bruik was, in den tuin iets te zoeken, waarmede [illegible] eene proef kon nemen. Binnen kort werden vers[illegible] lende hoopen bladeren in de werkplaats gebragt, onder ook velen van de *pongamia glabra*.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 15 Junij 1853, No. 47.

middels werden de vuren aangestookt en alles in heid gebragt. De bladeren werden in bakken gen, een paar minuten aan het vuur blootgesteld, weêr er uitgenomen en opgerold, in rieten bakken, om ze volmaakt te laten droogen, en eindelijk den zij over het vuur gezet, en met de hand omgekeerd roerd, totdat ze geheel en al in elkaar gedraaid n. Hierop werden de verschillende soorten van ren uitgezocht en gezift, om de verschillendste soorten te vertegenwoordigen. Eenige van de blan werden ook op dezelfde wijze als de groene thee wd. Toen alles afgeloopen was en de monsters ingen, geleken ze zoo volmaakt op de echte theeen, dat slechts een fijne kenner in staat zou ge zijn, de echten van de valschen te onderschei-

n ziet hieruit hoe gemakkelijk het is, de beste theeen uiterlijk na te maken, en de heer *Twining* heeft een uitvoerig verslag gegeven van de schandelijke elen, welke thans in Engeland gebruikt worden, e thee te vervalschen. Het zou den lezer met angst llen, als hij vernam, welke akelige bestanddeelen ngelsche theekoopers soms met hunne theesoorten engen, die reeds vervalscht zijn, eer zij ze in hankrijgen.

n diegenen, welke verder belang stellen in de ltures, moeten wij de rapporten en werken van eren *Royle*. *Falconer* en *Fortune* over dat onderaanbevelen; onze ruimte veroorlooft ons niet om erder er over uit te wijden.

GEZONDEN STUKKEN.

Aan
edactie van het Dagblad Java-Bode.
Mijne Heeren!

het *Tijdschrift voor Nederlandsch-Indie* voor de d Maart 1853, treft men een artikel aan: *over de tering van het lot van den soldaat in Nedersch-Indie.*

schrijver is een voorstander van het plan, om, middel van kleine inhoudingen op de soldij van balterne militairen, hun eene goede toekomst te keren en hij schenkt zijn bijval aan een plan, van sprake is bij eene depêche van den minister olonien, 7 Februarij 1839, No. 63, om *een vergagementfonds* voor de militairen beneden den van officier daar te stellen.

wel de schrijver schijnt uit te gaan van een hem d officieel document, zoo moet men toch veronllen, dat hij het door hem nedergestelde niet geuit echte bronnen geput heeft.

ontwerp toch ging niet uit van den minister van en, maar wel van den toenmaligen hoofd-inspecen chef van het Oost-Indisch leger, die bereids 30 een dergelijk voorstel deed, en hetzelve den eur-Generaal *van den Bosch* aanhood, die het nmaligen kolonel *Cochius*, kommandant van het atiekorps toezond, ten einde diens gevoelen daarnt te vernemen, edoch het advies van genoemden officier was declinatoir, tot reden aanvoerende dat, de invoering van dat voorstel, bij het leger gezoude ontstaan.

de ministeriele depêche van 7 Februarij 1839 No. het immers te ontwaren, dat het plan herkomwas van genoemden inspecteur en chef, die, in, toen hij werkzaam was bij het ministerie van ien, daarop terugkwam bij den minister *van den*, en wel bij gelegenheid, dat een oud O. I. sermajoor bij hem als het ware kwam bedelen.

elfde ontwerp werd alstoen den koning aangeboen door H. D. beaamd. Z. M. gaf daarop last het den gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie te zenden, om daaromtrent de kommandanten der pen, de officieren, onderofficieren en manschappen het Indisch leger te hooren, en om vervolgens de menlijke rapporten over te zenden. In 1839 werd het overzenden dier rapporten bij het Indisch Benader aangedrongen. Toen aan die depêche nog was voldaan, werd in 1841 den gouverneur-gene, bij ministerielen brief van 18 December 1841, 29, andermaal daaraan herinnerd; deze laatste chrijving vond hare aanleiding uit de omstandig, dat zich weder een onderofficier bij meergemelden pecteur om onderstand vervoegd had.

Bij missive van den gouverneur-generaal van 16 Junij 2, No. 14, Litt^a F, werden eindelijk de rapporten er dit gewigtig onderwerp aan den minister van koien overgezonden. De hoofdzakelijke inhoud van en brief kwam daarop neêr.

a Dat de oprigting van een zoodanig fonds, in geen deele aanleiding tot gemor bij het leger zoude gen, maar integendeel veel tot de verbetering van het oreel van het Indisch leger zoude bijdragen. en dat r te boven eene tijdelijke ontevredenheid geen hinpaal mogt daarstellen voor de invoering van eene lzame instelling.

b Dat in het drukkende eener contributie van 1½ ts op de tractementen des noods zou kunnen worn voorzien door eene dotatie op de militaire begroo, daar door slechts *f* 11.000,— 's jaars te gemoeting de contributie tot één cent daags zoude kun verminderd worden.

c Dat het vele schrijfwerk, waarvan in 's raads vies wordt gewaagd, niet te duchten is, indien de ministratie gevoerd en de contributie geheven wordt, voege als in het rapport der kommissie wordt voorteld.

Dat wel verre van te leiden tot tegenzin in de st, het vooruitzigt op eene rustige toekomst, den aat, na ommekomst van het eerste of tweede engaent, zal nopen om, ter bereiking van het maxi, te blijven doordienen, en het voorbeeld van weinige goedgezinde manschappen van goede rking zal zijn op de overigen, en

Dat het belang van een op te rigten fonds medet, dat het in Indie worde benuttigd en beheerd.

Ziedaar de zaak naar waarheid voorgesteld, maar dit neemt niet weg, dat de schrijver van bewust artikel allen lof verdient; hij toch toont doordrongen te zijn van de verdiensten van den Indischen soldaat en dat hij diens geluk, in het welbegrepen belang der kolonie, van harte wenscht. Mogen zijne pogingen eenmaal door eenen goeden uitslag bekroond worden! Het besluit van den gouverneur-generaal, dd. 18 Mei jl. No. 2, door de Javasche Couranten bekend gemaakt, bewijst reeds dat dit de bedoeling is van het Indisch bestuur.

Het is met een waar genoegen voor ieder regtgeaard Nederlander op te merken, dat men sedert eenigen tijd zich aan het toekomstig lot van den soldaat laat gelegen liggen. Dit getuigt ook het artikel in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van Maart 1853, van den gepensioneerden onder-intendant der 1ste klasse, *J. B. J. van Doren*, maar zonderling is het, dat de basis van zijn voorstel dezelfde is als die, waarvan sprake is, bij de ministerieele depêche van 7 Februarij 1839, No. 63 en het daarbij ontwikkelde plan. Het artikel van den heer *van Doren* herinnert mede aan een schrijven in de *Arnhemsche Courant* van Junij 1845, waarin men dezelfde strekking en denkbeelden aantreft.

En hiermede heb ik de eer te zijn,

UWEd. Dw. Dienaar,

BATAVIA, 5 *Junij* 1853. Z.

Bestaat de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen te Batavia nog?

Op deze vraag zoude men gerust *Neen!* kunnen antwoorden. Indien zij nog bestond zouden er welligt eenige teekenen van leven gegeven worden, al ware het maar door het geregeld houden der bij de wet bepaalde vergaderingen. Maar eene zaak met zooveel warmte en geestdrift ontworpen, eene Maatschappij zoo talrijk in leden en aan welks hoofd een zoo kundig en krachtvol bestuur staat, kan toch niet zoo plotseling zijn te niet gegaan.

Vermoedelijk zijn de ontwerpen, ingekomen ter bevordering van het voorgestelde doel, zeer talrijk, en moet daarin de oorzaak der schijnbare werkeloosheid gezocht worden.

Mogt dit spoedig bewezen worden, en onze afdeeling niet van den eenmaal ingeslagen weg afwijken, niet der gewone Indische laauwheid en onverschilligheid ten prooi worden. De afdeelingen te Samarang en Soerabaya zijn op onze roepstem opgestaan, gaan ijverig voorwaarts, hebben, naar men verneemt, onder veel goeds, reeds eene spaarbank opgerigt. Laten wij niet ten achteren blijven, waar het zulke, der menschheid heilrijke bedoelingen geldt.

W.

Advertentiën.

Zeer voorspoedig bevallen van eenen welgeschapenen ZOON *I. J. Hornung, Winckelhaagen.*

REMBANG, 7 *Junij* 1853. (413)

VERKOOP VAN BRILLANTEN.

Op de vendutie van Vrijdag den 17 Junij aanstaande, zullen voor het commissiehuis van de ondergeteekenden, zonder reserve, publiek verkocht worden: eene partij losse Brillanten van het zuiverste water.

(420) GEBR. ROSELJE & Co.

VERKOOP VAN *ROOD GAREN.*

Op de vendutie van Vrijdag den 17 Junij aanstaande voor het commissiehuis van de ondergeteekenden zullen voor rekening van Belanghebbenden zonder reserve publiek worden verkocht:

7	balen ieder inhoudende	2	picols	eerste soort Adrianopel Rood Garen	N°.	24.
5	» » »	2	»	» » » » » »	»	28.
3	» » »	2	»	» » » » » »	»	30.
2	» » »	2	»	» » » » » »	»	40.
8	» » »	2	»	» » » » » »	»	50.

Beschadigd aangebragt per het Nederlandsch schip *Dankbaarheid aan de Nederlandsche Handelmaatschappij*, kapitein *J. Kroll.*

(419) GEBR. ROSELJE & Co.

Op Maandag 27 Junij, zal te Bidara Tjina verkocht worden, eene Noria, zijnde een ijzeren waterrad waarmede één man binnen 2 uren, eene hoeveelheid water, genoegzaam om uitgebreide sawa's onder water te zetten, 25 à 30 voeten hoog kan opvoeren, Paarden waaronder 4 spannen goede Wagenpaarden, een zoo goed als nieuwe Toerwagen, een Weener Handwagen, een Kinderwagen, Bendy's, Boeren Wagens, Karren, Praauwen, groote Oliekuipen, Klapper- en Katjang Olie, Onharige Padie, Keukengereedschappen, Glas- en Aardewerk, Martevanen, Bloemen in potten, enz.

En Op Dingsdag den 28 Junij, het Meubilair, als: Banken, Stoelen, Tafels, Kasten, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, bijzonder goede Klokken en Pendules, Gouden Horologies, waaronder eene uitmuntende Chronometer, Etagère Voorwerpen, eenige Precieuse's, eene Billardtafel met toebehooren, enz. (416)

Eene jufvrouw van de Protestantsche Godsdienst, sedert verscheidene jaren met de opvoeding en het onderwijs der jeugd werkzaam, zag zich gaarne bij eene fatsoenlijke familie als gouvernante geplaatst.

Hierop reflecteerende, adressere men zich met *vrachtvrije* brieven onder Litt. R. E. bij de boekhandelaren en boekdrukkers *Lange & Co.* te Batavia. (410)

Bij KESSLER & Co.

ontvangen per Ned. schip *Europa*, kapitein *D. Keus*:

Puike Zoetemelksche Kaas.	Een assortiment Vleesch en
» Leidsche Kaas.	Groenten in blikken.
» Haring.	Hollandsch & Engelsch Bier.
» Ansjovisch.	Banket.
» Boter van *v. d. Leeuw.*	Roode Wijn op fust en per
» Rolpens in vaatjes.	kist.
» Gerookte Zalm.	Groene Zeep.
» Gedroogde Vruchten.	(415)

S. B. van Kleeff & Co. Passer Pisang.

Verkrijgbaar:

Manila Sigaren in ¼ kistjes à contant.

Zijden Hoeden, laatst model *f* 8,— à *f* 9,—.

Zoutvleesch, Rookspek, Zoutspek, Azijn op klein fust voor huishoudelijk gebruik. (412)

Bij Ph. F. VOORNEMAN te *Salatiga*

pas ontvangen per *Sagitta* en *Staatsraad Baud*:

Versche Boter.	Zuurkool.
Koek in blikken.	Roode Kool.
Bloemkool.	Versche Haring.

Rolpens en Saucijsen in witte stopflesschen.

Tegen zeer billijke prijzen. 381

VERKRIJGBAAR

Echte Limburger Kaas, Hollandsch Roggebrood en Bloemkool in Keulsche potten bij.

408) A. VAN OMMEREN & Co.

BANKACTIEN

worden gevraagd door

(414) E. S. VOUTE, *Makelaar.*

TE KOOP

Een span goed gedresseerde Macassaren, wagenpaarden. Te bevragen bij

(409) G. H. LUCK.

TE KOOP of TE HUUR

Een huis op Tana-Abang, thans bewoond door den WelEdelen Heer *R. P. Saul*, en

Een huis in den Gang Boentoeng, laatst bewoond door den WelEdelen Heer *C. Cristal*. Adres bij

(387) JOHN PRYCE & Co.

BATAVIA, 3 *Junij* 1853.

Wissels op *Nederland*

bij

(406) DE WEERDT, RUYL & Co.

TE HUUR

Een huis op Tana-Abang.

(418) E. W. KING.

HET NEDERLANDSCH OOST-INDISCH LEGER ter Westkust van *Sumatra.* 1819—1845.

door *H. M. Lange*, gepensioneerd Luitenant-Kolonel van het O. I. leger. Compleet in 2 deelen met uitvoerige kaarten. Prijs *f* 15,—

Bovenstaand beroemd werk zoo pas *compleet* ontvangen met de navolgende:

I. Jhr. *J. W. van Sypesteyn*, het Leven en Karakter van Graaf *Du Monceau*, Oud-Maarschalk van Holland. Met portret........ *f* 6.—

II. *Idem*, Geschiedenis van het regiment Nederlandsche Rijdende Artillerie........ *f* 5,—

III. *Booms*, Veldtogt met het Fransch-Afrikaansch Leger tegen Klein Kabylie in 1851........ *f* 4.—

IV. Naamlijst van officieren van het Nederlandsch Leger. 1853........ *f* 2,—

Op franco aanvrage, à contant verkrijgbaar bij

(417) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Van Haren Noman & Kolff hebben ontvangen: eene uitgezochte collectie

KUNSTPLATEN

in kleuren en staalgravures, waaronder geheel nieuwe sujetten, als: Beranger illustré, Belles du jour, le Tohu-Bohu plaisant, Album Oriental, voorts: Marine-Voorstellingen, Studiekoppen, Jagtstukken en Souvenirs de la Hollande of Cahiers met de fraaiste gezigten van Amsterdam, Rotterdam, Arnhem, Haarlem en omstreken, allen uitnemend geschikt tot kamerversiering. Mede op nieuw ontvangen:

Vergulde Schilderijlijsten

worden opgemaakt naar alle dimensiën en des verkiezende afgeleverd van glas en het noodige voorzien. (407)

MAGAZIJN van PAPIER & KANTOORBEHOEFTEN van H. M. VAN DORP te *Batavia.*

Ontvangen eene groote sortering *Propatria Papier, Groot en Klein Median, Kardoes Papier, Pakpapier* *f* 5,— per riem, benevens Diamanten-, Stalen- en Ganzenpennen, verschillende soorten van Inkt, alles in het groot en in het klein tegen billijke prijzen. (411)

Het vertrek van het stoomschip *Makasser* naar Samarang en Soerabaya is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang op Vrijdag den 24 Junij.

Van Samarang naar Soerabaya op Maandag den 27 Junij des namiddags.

Van Soerabaya naar Samarang op Donderdag den 30 Junij.

Van Samarang naar Batavia op Zaturdag den 2 Julij.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van *de Agenten,*

(421) B. KOPERSMIT & Co.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Junij....11	Engelsch	Princes of Wales	J. Rippon	Port-Philip	24 April	Singapore
» ....—	»	Countes of Seafield		London	10 Maart	Shanghai
» 12	Nederlandsch	Z. M. schoener Argo	luit. t/z. 1 kl. P. v. Wijke	Bantam	10 Junij	Kruisende in straat Sunda.
» ....—	Oostenrijk	Robert	G. Camlig	Liverpool	1 Maart	Hongkong
» ....—	Belgiesch	Philotax	W. de Ruiter	Batavia	10 Junij	Antwerpen

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Junij....11	Nederl. Indisch	Nagalaut	Winter	Samarang		John Pryce en co.
» ....—	Nederlandsch	Heilige Vincentius van Paulo	Leeflang	Australie		de Weerdt, Ruyl en co.
» ....—	Nederl. Indisch	Marzoek	Sech Soenkap	Soerabaya		Coulster
» 12	Nederlandsch	Oost-India Packet	Bakker	Amsterdam		E. Moormann en co.
» ....—	»	Rembrandt van Rhijn	Grivel	Akyab		Haager en Schuurman
» ....—	»	Sagitta	Leeuwen	Soerabaya		de Weerdt, Ruyl en co.
» ....—	»	Dolphijn	Brandligt	Sydney		Tiedeman en van der Burg.
» ....—	Nederl. Indisch	Pylades	J. B. Perry	Samarang		Maclaine, Watson en co.
» ....—	» »	Atiatul Maula	Sech Baoeseer	Soerabaya		
» 13	Amerikaansch	Torrant	Copps	Melbourn		Paine, Stricker en co.
» 14	Nederlandsch	Hendrika	Admiraal	Soerabaya		Reynst en Vinju
» ....—	Nederl. Indisch	stooms. Banda	Hugenholtz	»		B. Kopersmit en co.
» 15	Nederlandsch	Laurens Koster		Ceylon		B. Sanier. Suermondt en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Junij....12	Nederl. Indisch	Alnoer	Sech Baharmoes	Samarang
» ....—	Nederlandsch	Twee Gebroeders	Zeeman	Singapore
» ....—	Engelsch	Mary Catherine	Butler	Cowes
» ....—	Nederl. Indisch	Nawan Eljoesoer	Said Alhabassy	Paradessie
» 13	Nederlandsch	Biesbosch	van Rijn van Alkemade	Soerabaya
» ....—	»	Schoonderloo	Marmelstein	»
» 14	Nederl. Indisch	Djoharie	Mr. Assiek	Banka
» ....—	» »	Ydroessie	Sech Alman	China via Singapore
» ....—	» »	Atiatalmaula		Padang
» 15	Nederlandsch	Walvisch	Schut	Nederland
» ....—	»	Sagitta	Leeuwen	»
» ....—	Nederl. Indisch	Ellen	Lebert	Samarang
» ....—	» »	Faid Aliem	Bajawe	Singapore

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Duiveland *	Viersma		Maclaine, Watson en co.
»	Christina	H. Kramer	Samarang en Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	Neptunus	Schuurman		»
»	Willem Barends	Landzaat	Menado	»
»	Valparaiso	Kernkamp	Soerabaya	Haager en Schuurman
»	Rembrandt van Rhyn *	B. Grivel		»
»	Pieter Corneles 't Hooft	Muntendam	China	B. Sanier, Suermondt en co.
»	Dyonisia Catharina	Jaski	Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Dankbaarheid aan de N. H. M.	Kroef	Cheribon	Kreglinger. Dummler en co.
»	Mappa	Muller	Pekalongan	»
»	Europa	Keus	Soerabaya	Reynst en Vinju
»	Heilige Vincentius van Paulo *	Leeflang		de Weerdt, Ruyl en co.
»	Oost-India Packet	Bakker	Soerabaya	E. Moormann en co.
»	Dolphijn	Brandligt	Tjilatjap	Tiedeman en van der Burg.
»	Hendrika	Admiraal	Japan	Reynst, en Vinju.
Nederl. Indisch	Generaal Chassé	Rehling		Paine. Stricker en co.
» »	Zeelust	Sech Talap	Singapore	Coulster
» »	Sootban	Sech Bansier	Pontianak	D. N. Bays en co.
» »	Orestes	Jo Ago	China	
» »	Marzoek	Sech Soenkap		Coulster
» »	Fathool Moebarek	Kasjan		
» »	Oey Sinjo	Kwik Samiang		
» »	stooms. Banda	Hugenholtz	Samar. en Soerab.	B. Kopersmit en co.
» »	Nagalaut	Winter	Samarang	John Pryce en co.
» »	Pylades	J. B. Perry		Maclaine, Watson en co.
Engelsch	Rajasthan	Wood	Australie	»
»	Jenny Lind	LLoyd	Hobart Town	»
»	Jane	Henderson		»
»	Glendaragh	And. White	Cork	Pitcairn, Syme en co.
»	Caroline Agnes	Morris	Rotterdam	Morgan, Melbourn en co.
»	Derwent	Sardine		Hunter, Houghton en co.
»	James Turcan	Alister	Singapore	Martin. Dyce en co.
Amerikaansch	Ariel	Eages	Hongkong	Paine, Stricker en co.
»	Montery	Crow	Californie	»
»	Seneca	van Hagen		»
»	Torrant	Copps	China	»
Belgisch	Atalante	Veuts		Busing, Schroder en co.
Bremersch	Livonia	Hunteman	Nederland	»
»	Duitschland	Lauw	Canton	Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	Sir Robert Peel	Soron	Nederland	Pitcairn. Syme en co.
Fransch	Colbert	Hardy	Nantes	B. Sanier, Suermondt en co.
Hamburgsch	Reiherstieg	Sparböm		Metzendorf, Wilmans en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Brem. schip *Deutschland:* de heer *Pratje.*
Met het N. I. stooms. *Nagalaut:* de heeren *Verschuyl.* — *P. van der Crab.*
Met het Ned. schip *Oost-India Pakket:* de heer *J. P. Jeltes.*
Met het Ned. schip *Pylades:* de heer *Diebel.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Twee Gebroeders:* de heer *A. G. Calmer.*

Handels-Berigten.

Aanvoer.

Van Nederland per ned. schip *Oost-India Paquet* kapt. Bakker agt. E. Moormann en co.

40,000 sp. matten. *N. H. M.*

Van Amsterdam per ned. schip *Rembrandt van Rhijn* kapt. Grivel agt. Haager, en Schuurman.

39 vs. boter. 265 edamm. kazen. 13 kn. bier. *Order.*

Van Liverpool per eng. schip *James Turcan* kapt. Mc. Alister agt. MacLaine Watson en co.

4 vn. ijzerwerk. 214 kn. lijnwaden. 120 bn. do. *Martin Dyce en co.*
145 kn. lijnwaden. 122 bn. do. 28 do. garen. 14 vn. glaswerk. 4 kn. do. 10 vn. ijzerwerk. en kramerijen. 1 vat 3 kn. ijzerwerk. 1 do. pleetwerk. 18 do. lijnwaden. *Adam en co.*
6 cylinders. 4 wielen. 1 as. 10 vn. glaswerk. 1 do. kramerijen. 41 bn. lijnwaden. 36 kn. do. 62 bn. 40 kn. do. 65 bn. garen. *Pitcairn Syme en co.*
6 kn. 5 bn. lijnwaden. 301 kn. staal. *Metzendorff Wilmans en co.*
5 vn. 1 kt. machinerien. 37 st. pijpen. 4 bn. 11 kn. lijnwaden. *de Agenten.*
10 bn. 1 kt. lijnwaden. *Hunter Houghton en co.*
53 kn. lijnwaden. *Burth Mijrtle en co.*
2 vn. ijzerwerk. 6 do. glaswerk. *Busing Schroder en co.*
4 kn. lijnwaden. *Pandel en Stiehaus.*
44 do. idem. *E. Moormann en co.*
4 vn. ijzerwerk. *Bahre en Kinder.*
87 kn. lijnwaden. *de Weerdt Ruyl en co,*
20 kn. lijnwaden. 2400 ks. zeep. *Morgan Melbourn en co.*
10 kn. aardewerk. 48 bn. lijnwaden. 19 kn. do. 30 bn. garen. 30 kn. bladkoper. 4 vn. spijkers. *W. Anderson Tolson en co.*
100 kn. glasruiten. 10 do. lijnwaden. *Order.*

Lading voor Singapore.

2 balen touwwerk. 2 kn. vijgen.

Van Indramaijoe per ned. ind. bark *Faid Alim* gez. Sech Oemar Bagavie.

14 st. bamb. tennong. 450 pic. rijst. *de Gezagvoerder.*
896 pic. suiker. *Haager en Schuurman.*

Van Soerab. en Samar. per ned. ind. stoomschip *Java* kapt. Worthington.

1 led. jap. koffer. 1 ijzeren vogel kooi. 85 coll. provis. en dranken. *v. d. Biesen.*
350 pic. koffij. *lad. v. Singapore.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Ellen* kapt. Lebert.

570 st. kromhouten 461 do. balken. 535 do. duigen. 67 do. chin. doodkist. planken. 190 do. kleine. balken. *John Pryce en co.*

Van Rotterdam via London per ned. schip *Europa* kapt. D. Keus. agt. Reijnst en Vinju.

1000 keld. genever. 300 vatj boter. 100 ijzeren gietbakken. 1 kt. ijzeren stempels. 20/2 water legg. 7 kistj. wijn. *de Agenten.*
5 kistj. vijgen. en rozijnen, *Manuk en Jordan.*
22 kn. provis. 150 vs. boter. 25 kn. bier. 8 vn. 3 doz. do. 20 vs. rolpens. 4 kn. papier. 200 vs. haring. 20 kn. anchovisch 100/2 vaten zeep. 100 goudsche en 25 leidsche kazen. *de Gezagvoerder.*
25 kisten wijn. 33 do. koper. 4 pak koopmanschapp. 25 kn. wijn. 60 do. provis. 50 coll. koopmanschapp. 6 pakk. do. 6 kisten. do. 1 Pak 2 doos. do. 2 pak boeken. 4 kn. rijtuigen. 67 kn. manufact. 2 do. zeep. *Order.*
1 pak koopmanschapp. *Busing Schroder en co.*
1 kt. brandewijn. *MacLaine Watson en co.*
1 ijzer wiel. 1837 staven. ijzer 200 ks. staal. 89 coll. machinerien. 1 kt. ijzerwerk. 159 ijzerenpijpen. 15 pak do. 2 ijzeren platen. 41 st. ijzeren. 5 kn. do. 330 st. ijzerwerk. 12000 vuursteenen. 300 fire. lamps. 90 coll. machinerien. 1 kt. ijzerwerk. 428 st. do. 156 ijzerenpijpen. 15 pak ijzer 1200 vuursteenen. *de Agenten.*
60 kisten. 1 vat provisien. *Burth Mijrtle en co.*
1 kt. koopmanschapp. *J. Dupuij.*
61 wielen. 30 assen. 27 coll. hout. en ijzerwerk. 1 kt. koopmanschapp. *Purvis.*
19 kisten. 16 balen. 3 vaten. koopmanschapp. *Hunter Houghton en co*
12 ps. ijzerwerk. 1 kt. do. *Fraser Eaton. en co*
2 kn. provis. 1 do. koopmanschapp. *C. Ettij.*
2 oxh. provisien. *Majoor Matzen.*
17 kn. koopmanschapp. 45 coll. 1 kist ijzerwerk. 83 kisten 51 coll. 50 balen. koopmanschapp. *Adam en co.*
1 kt. koopmanschapp. *W. H. Nash.*

Van Amsterdam per ned. schip *Willem Barends*, kapt. W. L[illegible] agt. B. Kopersmit en co.

35 bn. manufact. 1 kistj. do. 5 do. papier. 1 do. hemden. *d*[illegible]
19 kn. 15 bn. 52 coll. manufact. 5 do. provisien. 6 kn. pa[illegible] vs. boter. *de Weerdt Ruyl en co.*
10 kn. 6 pak manufact. 2 kn. glaswerk. 1 kt. 1 draaibank. [illegible] water. 12 kn. papier. 26 do. bier. 1 md. glaswerk. *Kre*[illegible] *Dummler en co.*
69 kn. 25 bn. manufact. 78 kn. do. 50 vs. verf. 15/2 pijpen bier. *Busing Schroder en co.*
12 kisten. kramerijen. *Bahre. en Kinder.*
169 do. manufact. 100 mn. bier. *E. Moormann en co.*
8 kn. eaude cologne. 143 do. wijn. 2 do. kramerijen. 2 do. [illegible] 3 do. spiegels. 3 do. glaswerk. *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. manufact. 6 bn. do. 1 kt. kramerijen. *Metzendorff, W*[illegible] *en co.*
16 bn. zakken. 20 kn. manufact. *Pitcairn, Syme en co.*
26 kn. likeur. 4 do. goederen. 17 do. provis. 1 do. tabak. [illegible] wijn. 1 kistj. 10/2 pijp. bier. *v. d. Biesen.*
15 kn. maunfact. *Crone.*
52 vn. wijn, 13 kn. ing, vrucht. 1 do. divers. 2 do. gronte[illegible] *A. Herment.*
1 kt. kramerijen. *Martin Dyce en co.*
24 coll. provis. 1 kt. knoopen. *Dorrepaal.*
25 Pak. manufact. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 pers 34 ks. wijn. 3 do. divers. *John Pryce en co.*
1 kist. 1 wagen boom. 15 kistj. *Wermunth.*
1 kt. petten enz. *van Riet.*
4 kistj. wijn. 1 do. letters. *de Wolff.*
79 kisten. 1 baaltj. *Goring.*
5 kn. glaswerk. enz. gebr. *Roselje en co.*
1 do. boeken. *van Dorp.*
300 vs. boter. *Haager en Schuurman.*
11 kn. ijzerwerk. *Deeleman.*
1 do. diversen. *v. Ommeren, Rueb en co.*
1 piano. *Hartenk.*
1 kt. kramerijen. 1 do. manufact. *Straus.*
33 kn. manufact. 4 do. 12 balen. papier. 30 ks. wijn. 11 coll. [illegible] manschapp. 10 ks. wijn. 50 keld. lijnolie. 105 kn. bier. [illegible] verf. 1 orgel en 1 klok. 50 keld. genever. 308 coll. provis[illegible]
10 vs. staal. *Adam en co.*
2/2 pijp. bier. 2 kistj. *B. van Hulten.*
250,000 n. ℔. steenkolen. 16 bn. koffij. zakk. *N. H. M.*
1 kt. boeken. *v. Daalen.*
1 do. kleederen. *Order.*
1 do. boeken. *Lieneman.*
5 do. provis. *Dirks.*

Van Bremen per brem. schip *Duitschland* kapt. *E. Lauw* [illegible] Kreglinger, Dummler en co.

800 tonn. steenkolen.

Uitvoer.

Naar Grissee per ned. ind. bark *Nawan Eljoesoer* gez. Said [illegible] Mocht. Alhabassij,

4250 ps. vloer steenen. *Sech awal Jawas.*
1 kt. eur. chitsen. 60 doz. do. doeken. 15 st. do. rood katoen [illegible] mousselines. 2 corg. eur. slendangs. 2 do. do. lange kleedj[illegible] do. bat. slendangs. 5 st. eur. ginghams, 26 realen blad co[illegible] st. eur. wit katoen. *Said achmat bin Atas.*
1 kt. eur. ginghams. 3 corg. bat. sarongs. 30 ps. eur. chitsen, [illegible] arab shawls. *Said Segaf bin Achmat.*

Naar Muntok eiland Banca per ned. ind. bark *Djoharie* gez. [illegible] Mochamat Assiek.

2523 pic. rijst. *W. Anderson Tolson en co.*

Naar Grissee en Soerabija per ned. ind. bark. *Tjaijgoan.* gez. abdul Rachman Alhabsij.

20 koijs. wit aarde *aan boord geb. vorige lad. van Batavia.*

Naar Nederland via Soerabaija per ned. schip *Schoonderloo* [illegible] Marmelstein.

300 pic. tin. *N. H. M.*
5/2 vn. spek. *Plump.*
3 do. vleesch *B. Sanier Suermondt en co.*

Naar Nederland via Soerabaija. per ned. schip *Biesbosch* kapt. Rijn van Alkemade.

550 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Singapore per ned. schip *Twee Gebroeders* kapt. Zee[illegible]

142 coll. provisien en dranken. *Campredon.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Chadelie* gez. Sech Oemar abdulla Baoesier

3 kn. wit katoen. 1 do. gedr. do. 3 balen 5 kisten witt. kat[illegible] *E. Moormann en co.*
3500 vloer steenen. *Sech awal Jowas.*
8 pic. was. *Sech awal Jowas.*
1 kt. gedr. sarongs. 30 corg. soga deeken. 4 ps. kleedj. 1 do. [illegible] ijen. *Sech said Maget.*
50 bn. ong. drills. 2 kn. messen en vorken, 1 do. roskamm. [illegible] ong. linnen. *Martin Dyce en co.*
2 stel rijst molen. 2 vaten azijn. 1 do. patjols. 5 assen. 2 ks. [illegible] 1 md. diversen. *v. Ommeren, Rueb en co.*
150 pic. comijn. zaad. 75 kalbas ghie. 1 baal wollen. dekens. [illegible] eur. chitsen. *Seeh aboe bakar Jubidie.*
11 kn. madapoll. 25 kalbas ghie. *Sech azar Temimie.*
1 pak thee. 4 kn. kleinigheden. 1 do. aardewerk. *S. Thomas.*
540 pic. ijzer, *Metzendorff, Willams en co.*
8 mn. aardewerk. *J. Arathoon.*
25 pic. kruidnagelen, *M. C. Macartich,*
19 kn. madapoll. 1 do. ong. katoen. *B. Sanier Suermondt en*[illegible]
100 mn. bier. *E. Moormann en co.*
3 kn. gedr. katoen. *McEwen en co,*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Alnoer* gez. Sech sahat Bah[illegible]

10 pic. koperwerk. *Tambie Oesien.*
200 sp. matten. 59 kn. benzoin. 1 kt. chin. zijdegoed. 4 pak [illegible] dicijnen. 5 kn. eur. slendangs. 1 do. do. chitsen. 100 st. [illegible] linen. 1 kt. hoofddoeken, 1 baal longcloths. 6 mn. eur. [illegible] *Lim Hoa.*
8 kn. nagemt. bat. slendangs. *Pitcairn Syme en co.*
1210 sp. matten. *Sech Mocht. bin Sakim.*
7 kn. medicijnen. 1 do. papier. 3 do. diversen. 1 do. provisi[illegible] *Ommeren Rueb en co.*
1 kt. medicijnen. *N. Lange en co.*
11 do. gedr. katoen. *McEwen en co.*
19 kn. witt katoen. 7 do. gedr. do. 1 do. cotonets. 5 ks. k[illegible] *E. Moormann en co.*
3 kn. manufact. 2 do. spiegels. *Bahre en Kinder.*
5260 sp. matten. *Said alaowie Satrie*
1 kt. eur. katoen. *Adam en co.*
200 vs. loodwit. 6 rol woll. dekens. 246 vs. verf. 1 kt. kra[illegible] *Tio Tjatj.*
4600 sp. matten. *Said acht. Atas.*
2 kn. ong. katoen. *Sech Said Maget.*
4 kn. 1 baal lappen. 2 kn. medicijn, *MacLaine Watson en* [illegible] en *Gouvernements* goederen.

Théâtre Français de *Batavia.*

Lundi, 20 *Juin* 1853.

Représentation Extraordinaire. — *Abonnement Suspendu*

LE NAUFRAGE DE LA MEDUSE.

Gedrukt te *Batavia*, bij W. BRUIN[illegible]